

ADAM BRIDGES

TESLA ENERGY SAVERECO

UZKLAUSIET VIENKĀRŠUS PADOMUS UN
SAMAZINIET SAVUS ELEKTRĪBAS
RĒKINUS UZ PUSI!

**PREMIUM
IZDEVUMS**

AR BONUSIEM



Avtor: Adam Bridges

Naslov: Tesla energy saver ECO (Premium izdevums, ar bonusu) - Uzklusiet
vienkāršus padomus un samaziniet savus elektrības rēķinus uz pusi!

Naslov izvirnīka: Tesla energy saver ECO (Premium edition - With bonuses) - Use
simple tricks to cut down your electricity bill in HALF!

Prevod in lektura: PROVIDIO d.o.o.

Jezik knjige: Latvijščina

Izdajatelj: PROVIDIO d.o.o. Kajakaška cesta 40b, 1211 Ljubljana Šmartno

Datum izdaje: 13.12.2022.

Izdaja: 1. elektronska izdaja

<https://www.providio.si/ebook/lv-0329/0329-ese-lv.pdf>

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v
Ljubljani
COBISS.SI-ID 133978883
ISBN 978-961-7117-39-4 (PDF)

SATURS

1. NODAĻA - IEVADS.....	3
2. NODAĻA - IEGUVUMI NO GRĀMATAS „TESLA ENERGY SAVER ECO”.....	8
2.1. Četri svarīgākie ieguvumi.....	8
2.1.1. Ietaupiet naudu.....	9
2.1.2. Twoje oszczędności będą wzrastać z roku na rok.....	10
2.1.3. Mājokļa vērtības pieaugums.....	14
2.1.4. Palīdziet planētai.....	16
3. NODAĻA - KĀPĒC JŪSU ELEKTROENERĢIJAS RĒĶINI IR TIK LIELI.....	18
3.1. Enerģijas patēriņš jūsu mājoklī.....	18
3.2. Soli, kā pašrocīgi izvērtēt enerģijas zudumus mājoklī.....	22
3.2.1. Solis 1 – siltā/aukstā gaisa noplūdes.....	23
3.2.2. Solis 2 – izolācijas pārbaude.....	29
3.2.3. Solis 3 – apkures un dzesēšanas sistēmu izvērtējums.....	35
3.2.4. Solis 4 – apgaismojuma izvērtējums.....	36
3.2.5. Solis 5 – sadzīves un elektronisko ierīču izvērtējums.....	37
3.3. Kā izmantot izvērtējumā iegūtos datus.....	38
4. NODAĻA - APKURE UN DZESĒŠANA/GAISA KONDICIONĒŠANA.....	39
4.1. Lielākie energopatērētāji.....	39
4.2. Gaisa noplūžu novēršana.....	41
4.3. Termostata nozīme.....	51
4.4. Pavērsiet dabu savā labā.....	54
5. NODAĻA - SADZĪVES TEHNIKA UN ENERĢIJAS TAUPĪŠANA.....	58
5.1. Enerģijas taupīšana, lietojot sadzīves tehniku.....	58
5.1.1. Veļas mazgājamā mašīna.....	60
5.1.2. Veļas žāvētājs.....	63
5.1.3. Trauku mazgājamā mašīna.....	66
5.1.4. Ledusskapis.....	69
5.1.5. Ēdiena gatavošanas ierīces.....	72
5.1.6. Datori un elektroniskās ierīces.....	75
5.2. Svarīgākais padoms, kā ietaupīt, lietojot sadzīves tehniku.....	77

6. NODAĻA - ENERĢIJAS TAUPĪŠANA AR APGAISMOJUMU.....	79
6.1. Lieliskas idejas, kā ietaupīt, lietojot apgaismojumu	79
6.1.1. Nepaļaujieties uz standarta apgaismojumu	79
6.1.2. Izmantojiet dienasgaismu	80
6.1.3. Alternatīvi gaismas avoti	81
6.1.4. Aizstājiet parastās spuldzes.....	82
6.1.5. Skaitītāji (taimerī), gaismas intensitātes regulatori un kustību sensori.....	84
7. NODAĻA - IZOLĀCIJAS NOZĪME	86
7.1. Kāpēc laba izolācija ir svarīga?.....	86
7.1.1. Gaisa noplūdes.....	87
7.1.2. Bēniņi un pagrabs.....	88
7.1.3. Sienas.....	91
7.1.4. Izolācija mazākā mērogā.....	92
8. NODAĻA - ŪDENS SILDĪŠANA.....	93
8.1. Ietaupiet, sildot ūdeni.....	93
8.1.1. Ūdenssildītājs	93
8.1.2. Siltā ūdens patēriņa samazināšana.....	97
8.1.3. Energoefektīvu ierīču izmantošana.....	98
8.1.4. Alternatīvu enerģijas avotu izmantošana ūdens sildīšanai	99
9. NODAĻA - PADOMI, KĀ LĒTI UN BEZ MAKSAS IETAUPĪT ENERĢIJU	100
9.1. Sāciet ietaupīt jau šodien.....	100
BONUSS: 10. NODAĻA - SAMAZINIET SAVUS RĒĶINUS NEPILNAS MINŪTES LAIKĀ.....	104
10.1. Papildu padomi zemākiem rēķiniem.....	104

1. NODAĻA

IEVADS

Ikviens no mums vēlas savās mājās allaž justies ērti un patīkami. Tas, bez šaubām, nozīmē piemērotas temperatūras uzturēšanu visa gada garumā – tā, lai ziemā būtu silti un mājīgi, bet vasarā gaiss būtu vēss un dzestrs.

Jūs dzīvē mīlat vienkāršību, un tādēļ virtuvē izmantojat visdažādāko sadzīves tehniku, kas atvieglo gardu ēdienu pagatavošanu, katru dienu priecējot visu ģimeni.

Vēl viens priekšnosacījums laimīgai un mājīgai dzīvei ir izklaide un atpūta – televizori, mājas kinozāles sistēmas un audiosistēmas, kā arī pa planšētdatoram vai portatīvajam datoram katram ģimenes loceklim ir mūsdienu realitāte.



1. NODAĻA - IEVADS

Ja runa ir par privātmāju, mums vajag arī skaistu dārzu vai labi koptu zālienu.

Turklāt divas vai trīs vannasistabas (atkarībā no ģimenes locekļu skaita) un ūdenssildītājs, kas darbojas nepārtraukti, mūsdienu straujajā dzīves ritumā ir gluži vai nepieciešamība.

Nekas no iepriekšminētā nav ne problēma, ne arī jāuzskata par greznību, bet tā kļūst par problēmu, ja jūsu dzīvesveids un, kas vēl svarīgāk – jūsu paradumi –, sāk tukšot jūsu maku un ģimenes budžetu!



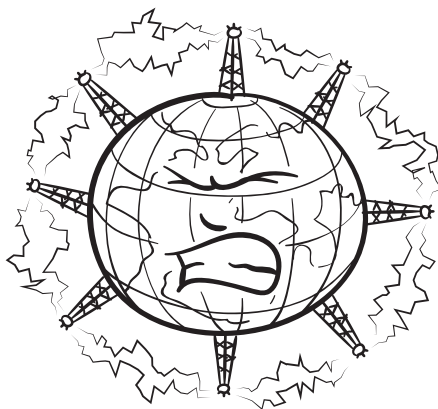
Wydaje nam się, że rachunki za elektryczność wzrastają z miesiąca na miesiąc. Jednym z oczywistych powodów jest, rzecz jasna, fakt, że cena jednostki energii elektrycznej, za którą płacimy obecnie, jest wyższa niż w zeszłym roku lub dwa lata temu.

1. NODAĻA - IEVADS

Nereti šķiet, ka summas mūsu elektrības rēķinos aug ar katru mēnesi. Neapšaubāms iemesls tam ir fakts, ka šībrīža elektroenerģijas tarifi ir augstāki nekā pērn un aizpērn.

Ja aplūkosiet savus rēķinus, ievērosiet, ka jūsu mājās izlietotās elektroenerģijas daudzums pastāvīgi palielinās. Tam nevajadzētu būt pārsteigumam, ja ņem vērā visas jaunās ierīces, kuras kļuvušas pieejamas tikai pēdējo gadu laikā! Viena pēc otras tās palielina mūsu maksājumus par elektrību.

No otras puses, nav iespējams noklausīties kārtējo ziņu pārraidi, nesadzirdot kaut ko par elektrības trūkumu vai nepieciešamību taupīt enerģiju. Gandrīz visas pasaules valstis patlaban cīnās par to, lai apmierinātu arvien pieaugošās iedzīvotāju vajadzības pēc enerģijas.



Un, kā jau zināms no ekonomikas, ja tirgū rodas kādas preces vai pakalpojuma trūkums, to cena pieaug! Lieli rēķini par elektrību kaitē ikvienas mājsaimniecības budžetam, un tas ir normāli, ka cilvēki meklē veidus, kā ietaupīt gan enerģiju, gan naudu. Turklāt daudzi cilvēki satraucas par ietekmi, kāda, ražojot elektroenerģiju, tiek atstāta uz vidi, un tas ir iemesls, kādēļ viņi pārveido savus mājokļus, uzlabojot to energoefektivitāti.

1. NODAĻA - IEVADS

Taču, lai arī kādi būtu jūsu personiskie motīvi – arī tad, ja vienkārši meklējat veidu, kā ietaupīt naudu, vai vēlaties sniegt saviem bērniem ekoloģiski tīru un drošu vidi – jūs esat uz pareizā ceļa.

Mans vārds ir Adam Bridges, un es jums parādīšu labāko veidu, kā, iztērējot vien pavisam nelielu naudas vai pat pilnīgi neko un izmantojot visus jums pieejamos līdzekļus, uzlabotu energoefektivitāti. Tā ir iespēja ietaupīt simtiem eiro!

Grāmata „Tesla Energy saver ECO” palīdzēs jūsu mājokli – vienalga, vai to īrējat vai tas jums pieder – pārvērst vietā, kur jums nav jābaidās no ikmēneša elektrības rēķina!



1. NODAĻA - IEVADS

Ir dažādi uzlabojumi, kas nemaksā ne centa vai prasa vien nelielus ieguldījumus, kā savā mājoklī nodrošināt tikpat patīkamu vidi kā šobrīd, taču ar par 30-50%* zemākiem rēķiniem!

Ja esat gatavi ieviest pavisam nelielas izmaiņas savā dzīvesveidā, tādējādi nodrošinot, ka turpmāk saņemat zemākus elektrības rēķinus un dzīvojat veselīgākā vidē, iekārtojieties ērtāk un gatavojieties uz klausīt vairākus noderīgus padomus, kā to paveikt!

Grāmata „Tesla Energy saver ECO” palīdzēs jums pārveidot jūsu mājokli un padarīt patīkamāku ikdienas dzīvi, tādēļ nekavējieties un sāciet plānot galamērķi savām nākamajām brīvdienām, kurp varēsiet doties par naudu, kuru ietaupīsiet, uz klausot šajā grāmatā aprakstītos padomus!

Ar cieņu,

Adam Bridges

2. NODAĻA

IEGUVUMI NO GRĀMATAS „TESLA ENERGY SAVER ECO”

2.1 Četri svarīgākie ieguvumi

Pirms sākam īstenot jebkādas pārmaiņas, ir patīkami zināt, kādus ieguvumus tās mums sniegs. Šajā gadījumā uz šo jautājumu gan nav grūti atbildēt, jo energoefektīvam mājoklim taču ir tik daudz priekšrocību! Vairums cilvēku energoefektivitātei lielu uzmanību nevelta vairāku iemeslu dēļ. Ļoti iespējams, ka jūs:

- Nezināt, ka elektrības rēķinus ir iespējams samazināt;
- Uzskatāt, ka energoefektivitāte nozīmē lielas investīcijas, ko pašlaik nevarat atļauties;
- Nezināt, kuri energopatērētāji jūsu mājās ir LIELĀKIE;
- Pieņemāt, ka par patērēto elektrību ir jāmaksā tik, cik no jums tiek prasīts, un uzskatāt, ka tur neko nav iespējams mainīt;
- Uzskatāt, ka nopelnāt pietiekami un tādēļ varat atļauties maksāt arī lielus rēķinus...

Tomēr, lai arī kāda būtu jūsu nostāja šobrīd, esmu drošs, ka pēc tam, kad izlasīsiet šo grāmatu un par gūtajiem ieguvumiem pārliecināsieties savām acīm, jūsu attieksme noteikti mainīsies!

Sāksim ar visacīmredzamāko. **Naudu.**

2.1.1 Ietaupiet naudu

Statistikas datos atspoguļotā informācija par to, cik daudz dažādi energoefektivitātes uzlabojumi var palīdzēt samazināt māsaimniecību ikmēneša elektrības rēķinus, ievērojami atšķiras.

Taču visiem šādiem pētījumiem ir kas kopīgs: tie apliecina, ka tādi enerģijas taupīšanas paņēmieni, kuri praksē ieviešami bez maksas vai ar ļoti nelieliem ieguldījumiem, ar patērēto elektroenerģiju saistītos izdevumus palīdz samazināt par vismaz 30%!

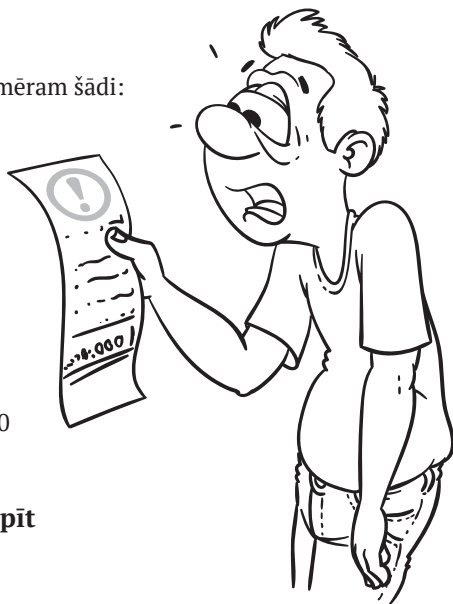
Ietaupiet ar energoefektīvu mājokli, un jūsu elektrības rēķini, salīdzinot ar līdz šim saņemtajiem, samazināsies par 30–80%!

Nedaudz aprēķinu, un tas izskatās apmēram šādi:

Pieņemsim, ka vidēji lielā dzīvojamā mājā ar platību no 60 līdz 100 kvadrātmetriem ik mēnesi par elektrību jāmaksā 100 eiro.

Ar paredzamo ietaupījumu 30–80% apmērā jūs ik mēnesi saņemsiet par 30 līdz 80 eiro zemāku rēķinu.

Tikai vienā gadā jūs varat ietaupīt no 360 līdz 960 eiro!



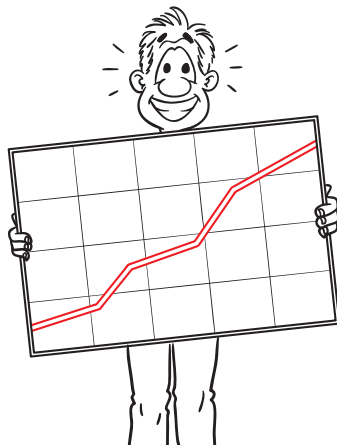
Uz brīdi padomājiet par to. Jūsu ģimenes budžetā noteikti noderētu šī papildu nauda! Pat tad, ja šobrīd neesat finansiālās grūtībās un naudas pietiek, tas taču būtu lieliski, vai ne?

Kāpēc maksāt tik daudz, ja varat izvēlēties maksāt mazāk?

2.1.2 Jūsu ietaupījumi pieaugs gadu no gada

Ieguldījumi sava mājokļa energoefektivitātē pavisam noteikti ir ilgtermiņa ieguldījumi. Taču ko tas patiesībā nozīmē?

Jūs varat sagaidīt, ka jūsu ietaupījumi pastāvīgi pieaugs – līdzīgi kā gadījumā, ja jūs ieguldītu naudu bankā un saņemtu lielisku procenta likmi.



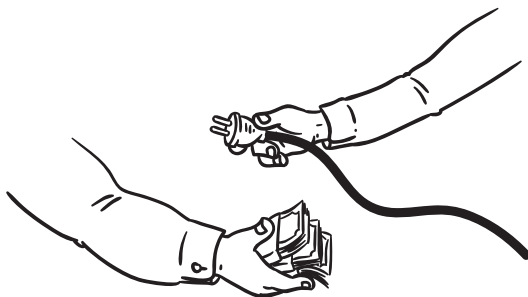
Tas notiek dažādu iemeslu dēļ, un turpinājumā aplūkosim dažus no tiem:

1. Elektroenerģijas izmaksas pastāvīgi pieaug

Mēs visi sāpīgi apzināmies, ka maksājumi par komunālajiem pakalpojumiem, ieskaitot elektrību, pastāvīgi pieaug! Neskatoties uz to, ka daudzos reģionos elektroenerģijas tirgus ir brīvs un patērētājiem ir iespējams izvēlēties kādu no vairākiem piegādātājiem, elektrības cenas palielinās visā pasaulē. Ja jums ir laba atmiņa vai ja rūpīgi sekojat līdzī visiem apmaksātajiem rēķiniem, varat salīdzināt pēdējo desmit gadu laikā maksātās summas... Varu saderēt, ka cena, ko maksājat par elektroenerģiju, ir palielinājusies vismaz par 50%!

Skumjais fakts ir tāds, ka enerģijas avotu, kurus izmantot elektroenerģijas ražošanai, gluži vienkārši nepietiek. Protams, ja pieprasījums pēc nepietiekamiem resursiem palielinās, pieaug arī to cena. Turklāt daudzas valstis ir spiestas elektroenerģiju importēt no ārzemēm, jo ar vietēji saražoto enerģiju visu iedzīvotāju vajadzībām nepietiek. Tas ir vēl viens iemesls, kādēļ elektroenerģijas tirgus ir nepastāvīgs un tās cena nepārtraukti pieaug.

Taču, ja ietaupīsiet 30-50% šobrīd patērētās elektroenerģijas, jūsu ietaupījumi pastāvīgi pieaugs!



2. Mazāk investīciju, lielāki ietaupījumi

WŠajā grāmatā izlasīsiet ne vienu vien padomu, kā ietaupīt enerģiju bez jebkādiem izdevumiem, kā arī uzzināsiet par dažiem tādiem risinājumiem, kas prasa vien nelielus ieguldījumus un ilgtermiņā patiešām atmaksājas.

Pieņemsim, ka sava mājokļa energoefektivitātes uzlabošanai nolemsiet ieguldīt nedaudz naudas, sākumā tērējot aptuveni 100 eiro mēnesī. Šāds 100 eiro vērts ieguldījums turpmāk sniegs jums ietaupījumus no 360 līdz 960 eiro gadā. Turklāt tas ir vienreizējs ieguldījums – tas nozīmē, ka ar katru nākamo gadu jūs ietaupīsiet vēl vairāk bez nepieciešamības ieguldīt vēl!



3. Dzīvesveida izmaiņas

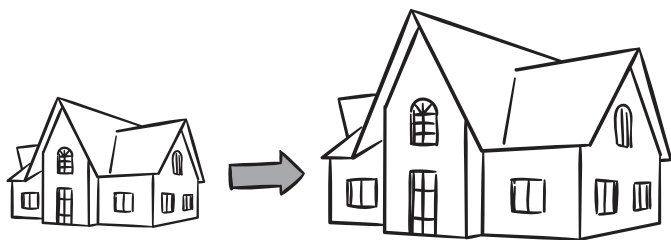
Tādas lielas pārmaiņas kā energoefektīva mājokļa izveide nebūt nav īstenojamas vienā dienā. Vispirms, kā to vēlāk aprakstīšu šajā grāmatā, jums nāksies mainīt dažus paradumus – tā, lai jūs varētu savām acīm vērot, ka ikmēneša elektrības rēķinu iespējamas samazināt arī bez jebkādām investīcijām!

Turklāt tas kalpos kā stimuls tālākām darbībām, piemēram, apgaismojuma nomaiņai, kas ļaus jums ietaupīt vēl vairāk! Tālāk varētu sekot izolācijas darbi, utt. Ikkatrs pilnveidojums, ko jūs savā mājoklī īstenojat energoefektivitātes uzlabošanas nolūkos, nesīs arvien jaunus ietaupījumus un ar katru mēnesi palīdzēs vēl vairāk samazināt maksājumus par patērēto elektrību.

2.1.3 Mājokļa vērtības pieaugums

Šis ieguvums ir īpaši svarīgs namīpašniekiem, tomēr tas var izrādīties vienlīdz noderīgs arī tiem, kas savu mājokli irē.

Pirmkārt, parunāsim par mārketingu. Mēs visi zinām, cik liela nozīme mūsdienās ir mārketingam. Tātad, ja jūs plānojat kādudien pārdot savu mājokli, jums noteikti izdosies palielināt tā vērtību, ja reklamēsiet to kā energoefektīvu, kas savukārt ļaus prasīt augstāku cenu! Atliek vien ielūkoties nekustamo īpašumu tirgū tiešsaistē vai parunāt ar kādu nekustamā īpašuma aģentu, un jūs drīz atklāsi, ka energoefektīvi namīpašumi tiek pārdoti par augstāku cenu un īsākā laikā! Tas gan nav nekāds brīnums, jo arvien vairāk cilvēku ir informēti par ekonomiju, un viņiem ir svarīgi ietaupīt enerģiju.



Otrkārt, jūsu mājoklis kļūs ne tikai ekoloģiski pieņemamāks – nemainoties līdzšinējam komforta līmenim, pazemināsies arī tā uzturēšanas izmaksas. Jūs ieviesīsi videi draudzīgus risinājumus, potenciālajiem pircējiem izskatīsieties lieliski uz papīra, un, visbeidzot, ietaupīsiet naudu!

Jo – būsim godīgi – kas gan nevēlas saņemt zemākus rēķinus, vai ne? Tādējādi energoefektivitātes projekti, kurus atradīsiet šajā grāmatā, ļaus ievērojami palielināt jūsu mājokļa vērtību.

Ietaupīt varat arī tad, ja mājoklis, kurā dzīvojat, jums nepieder. Ja irējat māju vai dzīvokli, jums katru mēnesi tik un tā nākas maksāt rēķinus, tādēļ jūsu interesēs ir tos saglabāt pēc iespējas mazākus. Neatkarīgi no tā, kādus enerģijas taupīšanas projektus izvēlēšities īstenot, jūsu rēķini samazināsies, un tādējādi jūs ietaupīsiet naudu.



Turklāt šādā gadījumā pastāv iespēja, ka uzlabojumus augstākas energoefektivitātes sasniegšanai jums nemaz nevajadzēs segt no savas kabatas. Proti, tā kā lielākā daļa no šiem risinājumiem ilgtermiņā nes lielus ietaupījumus, jūs, visticamāk, varat panākt kādu vienošanos ar mājokļa izīrētāju: īpašnieks, iespējams, būs gatavs atlīdzināt izdevumus par jūsu ieviestajiem uzlabojumiem, jo galu galā tie palielina nekustamā īpašuma vērtību. Vēl viena alternatīva – izdevumu summas sadalīšana vai atskaitīšana no ikmēneša īres maksas.

2.1.4 Palīdziet planētai

Energoefektīvi mājokļi sasauca ar mūsu centieniem glābt planētu un samazināt vides piesārņojumu. Elektroenerģijas ražošanai tiek izmantotas dažādas fosilās degvielas. Šis process ir viens no visnāvējošākajiem piesārņotājiem, kas pastāvīgi izsauc neatgriezeniskas pārmaiņas vidē ap mums. Elektroapgādes iekārtas ir lielākais avots siltumnīcas efekta gāzēm, kas ir ozona slāņa lielākais ienaidnieks. Zems energopatēriņš un taupīga elektrības izmantošana viennozīmīgi palīdz mūsu planētai.

Tāpat jāpatur prātā, ka spēkstacijās, kurās izmanto fosilo kurināmo (galvenokārt naftas un ogļu veidā), tiek izmantoti neatjaunojami resursi. Jau pavisam drīz tie tiks iztērēti pavisam, un tādēļ enerģijas taupīšanai patiesi ir ļoti liela nozīme.

Taču energoefektīvs mājoklis, bez šaubām, nodrošina labāku dzīves vidi ne tikai ārpus šī mājokļa, bet arī tajā. Turpmākajās nodaļās uzzināsiet, kā energoefektīvā mājā samazinās mitruma līmenis un uzlabojas gaisa kvalitāte.



2. NODAĻA - IEGUVUMI NO GRĀMATAS „TESLA ENERGY SAVER ECO”

Kopumā var droši sacīt, ka ieguvumi no energoefektīva mājokļa ir milzīgi. Ik gadu jūs ietaupīsiet simtiem eiro, bet jūsu īpašuma vērtība pieaugs. Šādi jūs gan nodrošināsiet savai ģimenei veselīgāku dzīves vidi, gan palīdzēsiet atgūties mūsu planētai.

Bet nu palūkosimies, kas tieši jādara!

3. NODAĻA

KĀPĒC JŪSU ELEKTROENERĢIJAS RĒĶINI IR TIK LĪELI

3.1 Enerģijas patēriņš jūsu mājoklī

Maksājumi par elektrību, no kuriem nav iespējams izbēgt ne mēnesi, ir atkarīgi no diviem galvenajiem faktoriem:

- patērētā elektroenerģijas daudzuma
- izmaksām par katru elektroenerģijas patēriņa vienību (kWh).



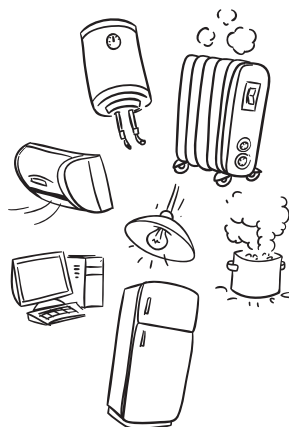
No šiem diviem faktoriem jūs faktiski varat kontrolēt tikai pirmo – enerģijas patēriņu jūsu mājās. Otru faktoru iespējams ietekmēt vienīgi tad, ja jūsu dzīvesvietā var izvēlēties kādu no vairākiem elektroenerģijas piegādātājiem. Ja šāda iespēja ir, tad rūpīgi izvērtējiet visus piedāvājumus un izvēlieties to, kas visvairāk atbilst jūsu vajadzībām un, bez šaubām, ir vislētākais.

3. NODAĻA - KĀPĒC JŪSU ELEKTROENERĢIJAS RĒĶINI IR TIK LIELI

Turpinājumā pievērsīsim uzmanību pirmajam no minētajiem faktoriem, t.i., kā samazināt elektroenerģijas patēriņu, vienlaikus saglabājot līdzšinējo komforta līmeni savā mājoklī.

Bet sāksim no sākuma. Lai saprastu, kur paliek jūsu nauda un kāpēc jums ir tik augsti rēķini, jums vajadzētu zināt, kuri enerģijas patērētāji jūsu mājās ir lielākie. Vidējā mājsaimniecībā enerģijas patēriņa sadalījums parasti ir aptuveni šāds:

- Apkure 45%
- Dzesēšana 9%
- Karsts ūdens 18%
- Apgaismojums 9%
- Datori un elektroniskās ierīces 6%
- Ēdiena gatavošana 4%
- Ledusskapis 4%
- Citi 5%



Šī informācija jums palīdzēs noskaidrot, kuriem aspektiem vajadzētu pievērst vislielāko uzmanību un kas konkrēti iztukšo jūsu maciņu.

Taču, pirms pievērsāties padomiem enerģijas taupīšanai, der izprast vēl vienu svarīgu lietu, proti, kāpēc jūsu rēķinos figurē tik lielas summas.

3. NODAĻA - KĀPĒC JŪSU ELEKTROENERĢIJAS RĒĶINI IR TIK LIELI

Vai jūs ticētu, ja es sacītu, ka jūsu rēķini faktiski neatspoguļo patērēto elektroenerģijas daudzumu? Neuztraucieties – es šeit nerunāju par sazvērestības teorijām, kā arī noteikti nevēlos teikt, ka jūsu komunālo pakalpojumu sniedzējs jūs aplaupa. Tas ir vienkāršs fakts – 25% visas enerģijas jūsu mājoklī tiek izšķiesti! Tā burtiski ir naudas sviešana ārā pa logu!



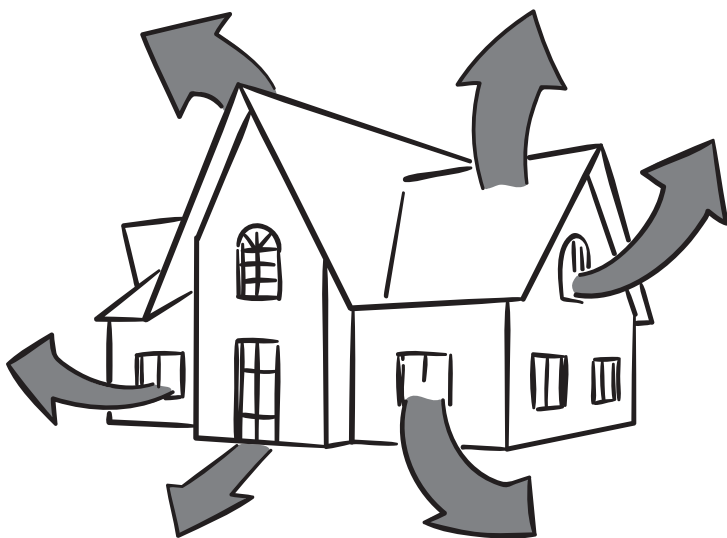
Ceturto daļu no rēķina, ko maksājat, veido izšķērdēta enerģija, un jums par to nav ne mazākās nojausmas. Ja jūs brīnāties, kā tas ir iespējams, atbilde ir pavisam vienkārša.

Apskatīsim lielos enerģijas patērētājus – piemēram, apkures, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmas. Ja jūs dzīvojat vecā, neatjaunotā un neizolētā mājā vai dzīvoklī, kurā nav mainīti ne logi, ne durvis, utt., enerģijas zudumi var būt pat vēl lielāki!!!

3. NODAĻA - KĀPĒC JŪSU ELEKTROENERĢIJAS RĒĶINI IR TIK LIELI

Gaisa noplūdes caur logiem, durvīm un jumtu var nozīmēt siltuma zudumus pat 50% apmērā! Savukārt, ja telpās tiek lietota gaisa kondicionēšanas sistēma, vasarā pa minētajām vietām tiek zaudēts atdzesētais gaiss. Tie ir tikai daži nelieli piemēri, kuriem sīkāk pievērsīsimies šīs grāmatas turpmākajās nodaļās. Jūs precīzi uzzināsi, cik daudz enerģijas patērē dažādas darbības un ierīces, kā arī noskaidrosi, kā šo informāciju pielietot.

Tomēr katrs mājoklis ir atšķirīgs, tādēļ jums būs jāizprot, kā tieši jūs zaudējat enerģiju savā mājā. Tā ir vissvarīgākā daļa, jo tikai pēc tam, kad identificētas enerģijas noplūdes, jums būs iespēja koncentrēties uz to, lai nodrošinātu lielāku enerģijas ietaupījumu.



3.2 Soļi, kā pašrocīgi izvērtēt enerģijas zudumus mājoklī

Ir daudz dažādu metožu, kā identificēt enerģijas noplūdes punktus mājoklī, taču es izklāstīšu pavisam vienkāršu veidu, kā to paveikt.

***Piezīme.** Ir speciālisti, kas mājokļos veic visaptverošus enerģijas zudumu izvērtējumus, izmantojot modernu aprīkojumu un atbilstošas metodes. Taču, tā kā tas ir maksas pakalpojums, jums ir jāizlemj, vai vēlaties to darīt jau tuvākajā laikā vai kaut kad nākotnē.*

Lai izvērtējumu veiktu pašrocīgi, jums, balstoties uz turpmākajās rindkopās aprakstītajiem soļiem, jāizstrādā plāns. Atvēliet brīdi laika, lai pārbaudītu savu mājokli – sastādiet detalizētu sarakstu, piefiksējot visus izvērtējuma rezultātus un papildinot tos ar saviem atzinumiem.

Neizlaidiet nevienu no turpinājumā aprakstītajiem soļiem – neatkarīgi no jūsu mājokļa tehniskā stāvokļa. Pārsteidzoši, taču bieži vien energoefektivitātes rādītāji pieklibo pat jaunās vai nesen renovētās dzīvojamajās ēkās. Pat šķietami teicamā stāvoklī esošās jaunceltnēs, kas būvētas ar mērķi ietaupīt enerģiju, var būt nepieciešami dažnedažādi uzlabojumi.

3.2.1 1. Solis – siltā/aukstā gaisa noplūdes

Pirmais solis izvērtēšanas procesā ir vērsts uz vienu no lielākajām problēmām mūsu mājokļos, proti, siltā un vēsā gaisa noplūdēm. Vienkāršāk sakot, tie ir punkti pie ēkas logiem vai durvīm, pa kuriem burtiski aizplūst jūsu nauda. Gaisa noplūdes vidēji sastāda aptuveni 20% no visiem enerģijas zudumiem.

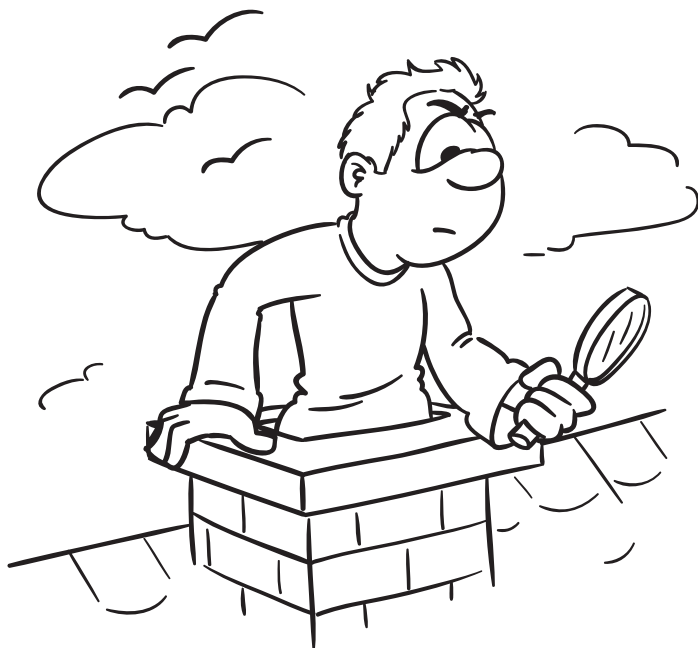


Šajā solī jums jāpārbauda visas vietas jūsu mājokļa telpās, kur, iespējams, noplūst gaiss, piemēram, grīdu un sienu, kā arī sienu un griestu salaidumu vietas. Tāpat pārbaudiet arī visas citas vietas ēkas ārpusē, kur varētu rasties noplūdes, bet jo īpaši – dažādu materiālu salaidumu vietās. Pievērsiet uzmanību arī logiem, durvīm, ūdens un elektroinstalācijai, slēdžiem un cauruļvadiem. Ja jūsu mājoklī ir kamīns vai krāsns, pārbaudiet tās durvis.

1.1. Solis: ēkas ārpusē vizuālais novērtējums

Vizuāli novērtējot savu māju no ārpusē, pievērsiet uzmanību visām atšķirīgu materiālu salaiduma vietām. Ieteicams pārbaudīt šādus punktus:

- visus ārējos stūrus;
- ārējos cauruļvadus;
- visas skursteņu un sienu salaidumu vietas;
- visas ēkas pamatu un ārsienu salaidumu vietas.

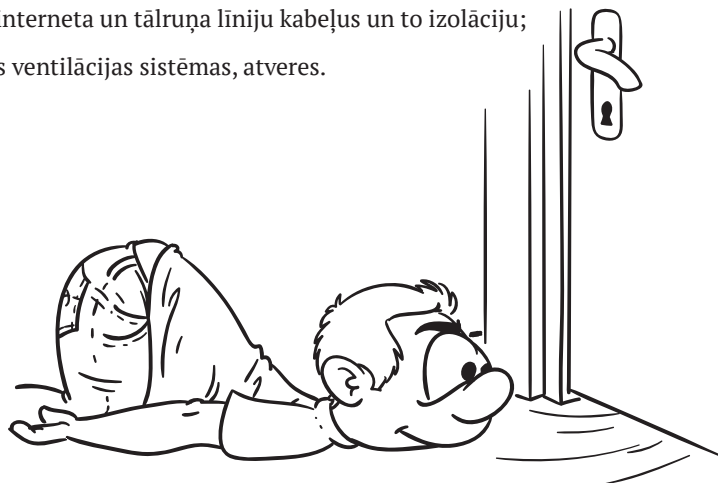


1.2. Solis: iekštelpu kontrolpunkti

Galvenā izvērtējuma daļa faktiski veicama iekšējās. Iekļaujiet tajā visus punktus, kas attiecināmi uz jūsu mājokli. Pievērsiet īpašu uzmanību visām iespējamām plaisām vai redzamiem caurumiem, jo pa tiem, visticamāk, brīvi izplūst siltais/vēss gaiss.

Ieteicams pārbaudīt:

- visus durvju un logu rāmjus;
- visas kontaktligzdas;
- visus slēdžus;
- elektrības un gāzes pievadus;
- bēniņu ieejas;
- grīdu un sienu salaidumu vietas;
- salaidumu vietas, kur krāsnis/kamīni savienojas ar skursteņiem;
- gaisa kondicionēšanas sistēmas;
- TV, interneta un tālruņa līniju kabeļus un to izolāciju;
- visas ventilācijas sistēmas, atveres.



3. NODAĻA - KĀPĒC JŪSU ELEKTROENERĢIJAS RĒĶINI IR TIK LIELI

Veicot izvērtējumu, sevišķu uzmanību pievēršiet izolācijas materiāliem un blīvumijām – pārbaudiet, vai tās ir uzstādītas pareizi, un izpētiet, vai nekur nav redzamas spraugas. Pārbaudiet, vai durvis un logi aizveras līdz galam.

Rūpīgi pārbaudiet visus logus un durvis. Pamēģiniet viegli pakustināt aizvērtus logus (durvis), un, ja novērojama kāda brīvkustība, ļoti iespējams, ka attiecīgajā vietā noplūst gaiss. Tāpat pārbaudiet logu un durvju rāmjus un vērojiet, vai kaut kur nav izveidojušās spraugas vai plaisas, pa kurām redzama gaisma – tas nepārprotami liecina par gaisa noplūdi.

Metodes gaisa noplūžu atklāšanai

Ir dažādas “dari pats” metodes, kuras varat izmantot, lai pieņemamā līmenī izvērtētu visu iepriekšminēto. Turpinājumā – dažas no šādām metodēm.

Spiediena tests

Mājokļa spiediena tests nav grūti īstenojams, un tās var būt ļoti noderīgs, lai atklātu plaisas un noplūžu punktus, kuri citādi paliek nepamanīti. Šo pārbaudi vislabāk veikt aukstā un vējinā dienā.

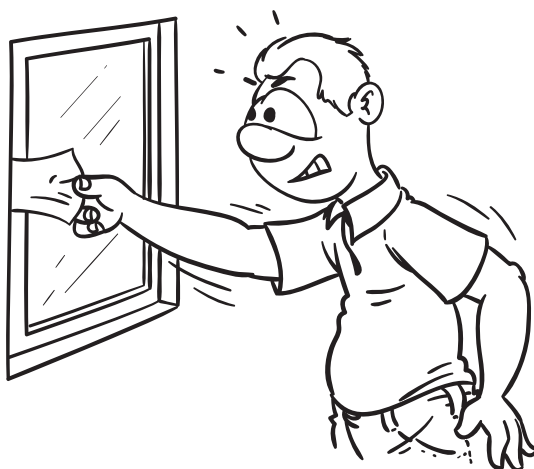
Lūk, kā jums jāīkojas:

- izslēdziet visas sadedzināšanas iekārtas, piemēram, gāzes krāsnis un ūdenssildītājus;
- aizveriet visus logus, durvis, kā arī noslēdziet skursteni;
- gaisa cirkulāciju ventilācijas sistēmā (ja tāda ir) pāvērsiet āra virzienā;
- visiem iepriekšminētajiem kontrolpunktiem tuviniet vīraka kociņu; ja dūmi pārvietojas, ir novērojama vilkme virzienā ārpus telpām vai uz citu telpu, tad tas nozīmē, ka jums ir izdevies konstatēt gaisa noplūdi.



Ir arī citas līdzīgas metodes, kā pārbaudītu gaisa noplūdes:

- samitriniet roku un tuviniet to vietai, kuru vēlaties pārbaudīt – gaisa noplūdes gadījumā uz rokas sajūtīsiet vēsumu;
- nakts laikā ņemiet talkā zibspuldzi vai citu spilgtas gaismas avotu un spīdiniet to iespējamo gaisa noplūžu punktu virzienā, kamēr kāda cita persona ēku apskata no ārpuses – pa lielākajām spraugām būs saskatāma gaisma; tiesa gan, šī nav labākā metode nelielu plaisu atklāšanai;
- paņemiet banknoti vai papīra lapu un ieveriet to durvīs vai logā – ja, nedaudz stiprāk pavelkot to, banknoti var izvilkt nesaplēšot, tas nozīmē, ka attiecīgā sprauga nav pietiekami izolēta.



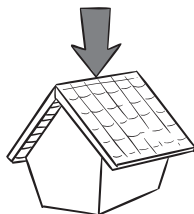
3.2.2 2. Solis – izolācijas pārbaude

Kvalitatīva izolācija ir viens no labākajiem veidiem, kā mājoklī samazināt enerģijas zudumus, kam sīkāk pievērsīsimies grāmatas turpmākajās nodaļās.

Taču pirms tam ieteicams pārbaudīt dažas konkrētas lietas – it īpaši, ja dzīvojat vecākā ēkā.

Jumta izolācija

Vispirms pārbaudiet jumta izolāciju. Nepareiza jumta izolācija var izraisīt ievērojamus siltā vai atdzesētā gaisa zudumus, tādēļ, ja tādi ir, vispirms pārbaudiet bēniņus. Ja bēniņos ir kādas atveres, piemēram, šahtas, skursteņi vai caurules, pārbaudiet, vai tās ir labi izolētas. Ja nē – pievienojiet tos prioritāro remontdarbu sarakstam. Tas ir salīdzinoši lēts process, un ļoti iespējams, ka spēsiet to paveikt pašrocīgi – bez nepieciešamības zvanīt meistaram, turklāt neiztērējot ne daudz naudas, ne laika.



3. NODAĻA - KĀPĒC JŪSU ELEKTROENERĢIJAS RĒĶINI IR TIK LIELI

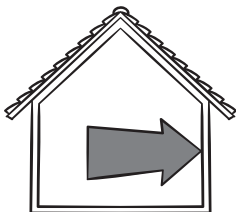
Vēl viena lieta, ko ieteicams pārbaudīt bēniņos, ir esošā jumta izolācija, it īpaši, ja ir uzstādīta tvaika barjera (ar tvaika barjeru visbiežāk saprot īpašu plastmasas plēvi, kas piestiprināta izolācijas materiālam). Ja jūsu pašreizējā izolācijā nav tvaika barjeras, uzskatiet to par vēl vienu veidu, kādā jūs varētu ietaupīt vairāk enerģijas. Turklāt kā labu un lētu alternatīvu tvaika barjerai varat apsvērt ūdensnecaurlaidīga materiāla slāņa ierīkošanu. Šis ir svarīgs solis, jo, ja ir augsts mitruma līmenis ne tikai bojā esošo izolāciju, bet arī var kaitēt ēkas pamatiem. Bet, ja ēkā darbojas arī ventilācijas sistēma, pārliecinieties, ka izolācija netraucē ventilācijas atverēm – visos gadījumos ir svarīgi nodrošināt pareizu gaisa plūsmu.

Ja jumta izolācijas nav, noteikti ņemiet vērā, ka 20-30% siltā vai vēsā gaisa izkļūst tieši caur jumtu! Un tas nozīmē burtiski vājā izmestu naudu!



Iekšējo sienu izolācija

Neprofesionālim šis solis var būt sarežģīti paveicams. Lai noteiktu, vai sienas ir izolētas, kā arī noskaidrotu izolācijas tipu, parasti izmanto īpašu aprīkojumu un metodes. Ja dzīvojat jaunceltnē, šiem datiem vajadzētu būt ēkas būvkompanijas rīcībā. Ja vēlaties šo uzdevumu uzticēt speciālistiem, vislabāk noderēs termogrāfiskā dokumentācija – tajā būs visa nepieciešamā informācija.



Ir divi varianti, kur pārbaudīt sienu izolāciju: izvēlieties sienu ar kontaktligzdu vai arī tādu sienas daļu, kurā jūs varētu izurbt caurumu (piemēram, aiz mēbelēm).

Ja izšķiraties par labu pirmajam variantam – sienai ar kontaktligzdu –, vispirms pārliecinieties, ka izvēlētajai sienai cauri neplūst elektriskā strāva (uzmanīgi izslēdziet attiecīgo drošinātāju).

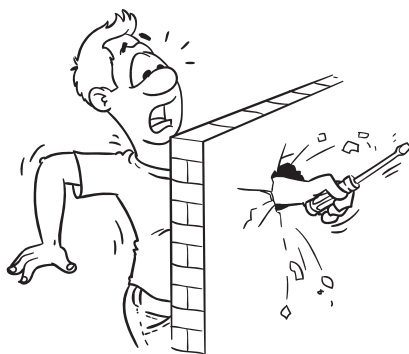
Drošības pasākumi Pirms turpiniet, pārbaudiet kontaktligzdu, pieslēdzot tajā jebkuru elektrisko ierīci, piemēram, kādu apgaismes ķermeni, lai pārliecinātos, ka tīklā patiešām nav sprieguma.*

3. NODAĻA - KĀPĒC JŪSU ELEKTROENERĢIJAS RĒĶINI IR TIK LIELI

Kad droši zināt, ka spriegums ir izslēgts, atskrūvējiet un noņemiet kontaktligzdas vāciņu. Tad izmantojiet plānu, garu atslēgu, skrūvgriezi vai kādu citu priekšmetu, un virziet to sienā. Pēc tam, izmantojot kādu asāku rīku, no sienas mēģiniet izvilkēt gabaliņu izolācijas materiāla, lai varētu rūpīgi izpētīt esošās izolācijas stāvokli. Ja siena ir labi izolēta, cauruma veidošanas laikā jums vajadzētu sajūst pretestību.

Šo metodi varat pielietot arī citās vietās, piemēram, sienās aiz mēbelēm. Izveidojiet caurumu sienā, sekojiet līdzi, vai urbšanas laikā ir jūtama pretestība, un, ja iespējams, izpētiet, kāds izolācijas materiāls izmantots attiecīgajā sienā.

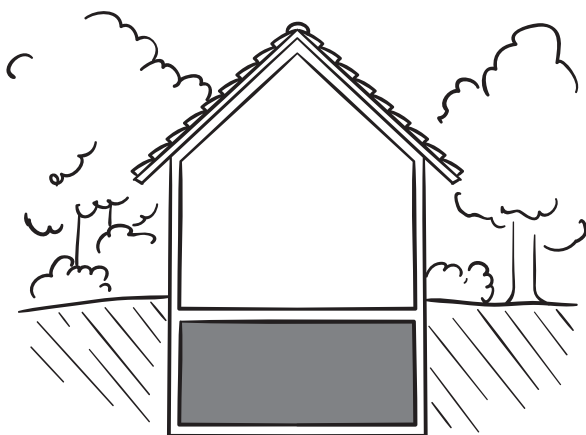
Taču, ja jums tā arī neizdodas izvilkēt gabaliņu izolāciju no sienas, šis solis ļaus noskaidrot tikai to, vai tāda vispār ir lietota.



Pagraba izolācija

Ja jūsu mājā ir pagrabs, noteikti pārbaudiet arī to. Izolētām jābūt arī pagraba sienām un grīdai.

Īpaša uzmanība tam jāpievērš gadījumos, ja pagrabstāvā atrodas sadzīves tehnikas ierīces vai apkures/dzesēšanas sistēmas. Tādā gadījumā pārbaudiet gaisa noplūdes un pārliecinieties, vai visi cauruļvadi un notekas ir pienācīgi izolētas. Ja pagrabā atrodas ūdenssildītājs, apkures katls vai citas līdzīgas iekārtas, arī tām ir jābūt izolētiem; ja tā nav, iekļaujiet tās darāmo darbu sarakstā.



Ja pagrabstāvs atrodas tieši zem jūsu mājokļa apdzīvojamajām telpām, pagraba griestiem būtu jābūt izolētiem tikpat kvalitatīvi kā jumta istabām. Laba pagraba griestu izolācija ir vēl viens veids, kā izvairīties no nevēlamajiem enerģijas zudumiem.

Ja neizdodas gūt skaidrību par to, kāda veida izolācija ir izmantota jūsu mājoklī vai arī kāda veida izolācija jums ir nepieciešama tā energoefektivitātes uzlabošanai, daudzos gadījumos internetā atrodami minimālie standarti jūsu dzīvesvietas reģionam vai valstij. Parasti šāda veida informācija atrodama enerģētikas, ekonomikas vai vides ministriju rīcībā.

3.2.3 3. Solis – apkures un dzesēšanas sistēmu izvērtējums

Apkures, dzesēšanas sistēmas un aprīkojums jūsu mājoklī ir milzīgi enerģijas patērētāji. Lai ietaupītu enerģiju, ir ļoti svarīgi nodrošināt pareizu to ekspluatāciju. Nākamajā nodaļā paskaidrošu, kā tieši šīs sistēmas patērē enerģiju, un ko jūs varat darīt, lai to ietaupītu. Taču vispirms būtu jāizvērtē to tehniskais stāvoklis.

Pirmkārt, nodrošiniet, ka visos gadījumos ievērojat savā mājoklī uzstādīto iekārtu lietošanas norādījumus. Ņemiet talkā lietotāja pamācību, kurā atradīsiet informāciju par attiecīgās iekārtas pārbaudīšanu, vai arī sazinieties ar tehniskās apkopes dienestu, ja tāds ir pieejams. Lielākajai daļai apkures un dzesēšanas sistēmu apkope nepieciešama vienu vai divas reizes gadā, tomēr vispirms noteikti pārbaudiet, vai sistēma tiek ekspluatēta pareizi, t.i., saskaņā ar ražotāja norādījumiem.

Ja izmantojat jebkāda veida krāsnis vai apkures katlus, noskaidrojiet, kad pēdējoreiz mainīti to filtri un kad veikta skursteņu tīrīšana.

Īpašu uzmanību pievēršiet visām apkures un dzesēšanas caurulēm un notekcaurulēm. Laika gaitā tās var būt aizsērējušas ar putekļiem, turklāt tajās var rasties plaisas, pa kurām izplūst gaiss. Pārliedziniet, ka visas caurules ir pareizi izolētas – jo īpaši gadījumos, kad tās uzstādītas neapkurinātās vai nedzesētas ēkas daļās.

3.2.4 4. Solis – apgaismojuma izvērtējums

Lielu daļu jūsu elektroenerģijas rēķina veido apgaismojums – tas var sastādīt pat 6-10% no kopējā enerģijas patēriņa. No otras puses, apgaismojums ir arī tā joma, kurā varat gūt būtiskus ietaupījumus!

Tātad, lai veiktu izvērtējumu, savā sarakstā iekļaujiet visas spuldzes un apgaismes ķermeņus. Vislabāk to darīt katrā istabā atsevišķi – tādējādi nodrošināsiet, ka nekas netiek aizmirsts.

Noskaidrojiet katra kontrolpunkta (spuldzes) veidu: parastā, dienasgaismas, LED utt. Tas atvieglos tālāko darbību veikšanu.

Veicot šo pārbaudi, ņemiet vērā arī katrā no telpām izmantotās apgaismojuma kontroles ierīces, piemēram, sensorus, regulatorus utt.



3.2.5 5. Solis – sadzīves un elektronisko ierīču izvērtējums

Kopējais sadzīves tehnikas un elektronisko ierīču patēriņš var sasniegt apmēram 10-20% no jūsu elektroenerģijas rēķina.

Gudra un saudzīga šo ierīču izmantošana enerģijas patēriņu var samazināt uz pusi! Lai uzzinātu, kuri enerģijas taupīšanas ieteikumi attiecas uz jūsu mājokli, šajā izvērtējuma solī sastādiet sarakstu ar visām izmantotajām ierīcēm.

Mēģiniet noskaidrot arī katras ierīces energoefektivitātes klasi un atzīmējiet to sarakstā.

***Piezīme*:** Energoefektivitātes klasi piešķir ražotājs, katru sadzīves tehnikas modeli marķējot ar speciālu etiķeti. Šī informācija parasti ir atrodama arī ierīču lietošanas pamācībās/rokasgrāmatās.*

Pie katras ierīces pierakstiet arī tās izmantošanas laiku/ilgumu, proti, cik bieži jūs izmantojat katru no ierīcēm un kad tās ir pievienotas elektrotīklam. Šie dati noderēs energotaupīšanas plānošanā.

Kas attiecas uz pārējiem posmiem, sīkāki paskaidrojumi par enerģijas patēriņa samazināšanu, lietojot sadzīves tehniku un elektroniskās ierīces, tiks sniegti grāmatas turpmākajās nodaļās.

3.3 Kā izmantot izvērtējumā iegūtos datus

Kad izvērtējums pabeigts, jums vajadzētu rasties aptuvenam priekšstatam par to, kur jūsu mājās enerģija tiek zaudēta visvairāk. Tomēr, tā kā es vēl neesmu atklājis, kā īsti ietaupīt enerģiju, saglabājiēt šos datus līdz brīdim, kad ķersieties pie energotaupības projektu plānošanas.

Apkopotie dati būs labākais pamats šāda plāna izstrādāšanai, jo tie norādīs uz prioritātēm un bieži vien itin iespaidīgajiem ietaupījumiem, ko varēsiet panākt, ieguldot tikai pavisam nelielu naudas. Protams, jūs, iespējams, konstatēsiet arī tādas enerģijas noplūdes, kuru novēršana prasīs lielus izdevumus, bet arī tādā gadījumā noteikti nenāks par sliktu to zināt jau iepriekš.

Lai padarītu jūsu mājokli energoefektīvu, jums jāzina lielākie enerģijas patērētāji.

Kad tie noskaidroti, pārbaudiet, vai jūsu mājās ir enerģijas zudumi. Šim nolūkam varat noligt profesionāļus, kuri veiks nepieciešamo izvērtējumu, vai arī varat sekot šajā nodaļā aprakstītajiem pašizvērtēšanas soļiem.

Izvērtējot visu minēto, jūsu rīcībā būs lielisks pamats, lai ķertos pie sava enerģijas taupīšanas projekta izstrādes, jo būs noskaidrotas tās jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi. Iegūtie dati tiks izmantoti, lai gūtu maksimālu labumu no šajā grāmatā aprakstītajiem ieteikumiem par enerģijas taupīšanu.

4. NODAĻA

APKURE UN DZESĒŠANA/GAISA KONDIČIONĒŠANA

4.1 Lielākie energopatērētāji

Gaisa apkures un dzesēšanas sistēmas ir lielākie energopatērētāji jūsu mājoklī. Kā liecina lielākā daļa novērtējumu, apkures un dzesēšanas sistēmas veido **54%** no maksājumiem par patērēto enerģiju, tādēļ šis segments energotaupīšanas vajadzību sarakstā ir prioritāte!

Ja vēlaties ik mēnesi maksāt mazāk, ar efektīvas apkures sistēmas ieviešanu vien gan nepietiek. Varbūt jūsu mājās ir krāsns vai gāzes, elektrības, malkas vai mazuta apkures sistēma, taču, kas attiecas uz ietaupīšanu, ar koncentrēšanos uz sildierīcēm nebūs gana – visu mājokli nepieciešams uzlūkot kopumā.

Lai nodrošinātu maksimālu energoefektivitāti, rīkojieties šādi:

- izvēlieties tādu apsildes/dzesēšanas sistēmu, kas gan atbilst jūsu vajadzībām, gan ir piemērota jūsu dzīvesvietai;
- pārlicinieties, ka visi sistēmas elementi ir energoefektīvi un visos gadījumos darbojas pareizi;
- nodrošiniet, ka apkures/dzesēšanas jauda jūsu dzīvojamajā platībā paliek nemainīga, bet tā vietā tikai samaziniet siltā/vēsā gaisa zudumus.

4. NODAĻA - APKURE UN DZESĒŠANA/GAISA KONDICIONĒŠANA

Kā jau minēju iepriekšējā nodaļā, siltais/vēss gaiss no jūsu mājokļa „izbēg” pa dažādām plaisām, spraugām un caurumiem. Šādi jūs pazaudējat līdz pat 25% siltā/vēsā gaisa, un tas nozīmē, ka nauda burtiski tiek izmesta vējā! Tādēļ šajā nodaļā aplūkosim dažas idejas un metodes, kā ietaupīt uz apkures un dzesēšanas rēķina – tie ir nelieli uzlabojumi, kas rada LIELUS ietaupījumus!

Neaizmirstiet, ka ir daudz dažādu lētu un pašrocīgi īstenojamo uzlabojumu, kuri turklāt neprasīs daudz pūļu un palīdzēs jums samazināt elektrības rēķinu jau pirmajā mēnesī.

Tomēr, kas attiecas uz naudas ieguldīšanu mājokļa energoefektivitātē, vispirms pamēģiniet īstenot šajā nodaļā aprakstītos projektus! Šī neapšaubāmi ir joma, kurā jau pavisam īsā laika posmā jūs varat gūt pamatīgus ietaupījumus. Taču tas vēl nav viss – vislielākie ietaupījumi jūs sagaida ilgtermiņā!

Samazināt apkures un dzesēšanas izmaksas par 20, 30 vai pat 50% izklausās vilinoši, vai ne?



4.2 Gaisa noplūžu novēršana

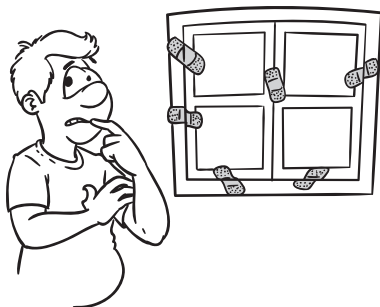
Lai novērstu vai vismaz mazinātu gaisa noplūdes jūsu mājoklī, vispirms pielietojiet jau aprakstīto izvērtēšanas metodiku, un atrodiet visas gaisa noplūdes.

Logi

Iepriekšējās nodaļās jau noskaidrojām, kā ar visparastāko vīraka kociņu vai sveci noteikt logu spraugas, plaisas vai citus defektus, kas ļauj no telpām brīvi izplūst gaisam.

Kad atrastas visas noplūdes, plānojiet, kā tās likvidēt. Viss būs atkarīgs no jūsu logu pašreizējā stāvokļa, vecuma, energoefektivitātes līmeņa, skaita u.c. faktoriem.

Pēc tam atliek vien izvēlēties sev vispiemērotāko metodi. Turpinājumā – daži piemēri.



Logu blīvējums

Kvalitatīvs logu blīvējums ir lielisks risinājums, kā novērst siltā/vēsā gaisa noplūdes. Procedūra ir vienkārša un paveicama pašrocīgi – atliek vien iegādāties hermētiķi un ieplānot dažas stundas laika. Taču, ja vēlaties, varat to, bez šaubām, uzticēt arī profesionāļiem. Turpinājumā aplūkosim dažus no materiāliem, kādus varat izvēlēties.

- Poliuretāna hermētiķi tiek uzskatīti par viskvalitatīvākajiem āra hermētiķiem, kas dod ļoti labus rezultātus dažādu virsmu (piemēram, metāla un koka, koka un stikla utt.) savienošānā. Tos var izmantot pat tad, ja jums nav nekādas pieredzes darbā ar izolācijas materiāliem – strādāt ar tiem ir salīdzinoši vienkārši. Ja šo materiālu plānojat izmantot logu izolēšanai no ārpuses, to gan nedrīkst atstāt nepārsegtu (nekrāsotu), jo poliuretāna izolāciju nelabvēlīgi ietekmē saules ultravioletais starojums.

- Akrila-lateksa hermētiķi nav tik ieteicami, jo augsta mitruma apstākļos tie zaudē savas limējošās īpašības, turklāt to efektivitāti mazina arī temperatūras izmaiņas.

- Silikona-lateksa hermētiķi labi „sadzīvo” ar mitrumu, un šī iemesla dēļ tos bieži izmanto vannasistabās. Šī tipa hermētiķi ir arī krāsojami.

4. NODAĻA - APKURE UN DZESĒŠANA/GAISA KONDICIONĒŠANA

- 100% silikona hermētiķus izmanto ļoti bieži – dažādiem mērķiem. Tie, iespējams, ir visieteicamākie, jo ir ūdensizturīgi. Tomēr jāpatur prātā, ka atsevišķi silikona hermētiķi nav piemēroti metāla un koka virsmām, tāpēc tas nav universāls risinājums. Ja darbu beigās plānojat blīvējumu krāsot, pirms izvēlēta hermētiķa iegādes pārliecinieties, vai tas ir krāsojams.

Plānošanas noslēgums*

Centieties procedūru vispirms veikt vienam logam, lai noskaidrotu, cik daudz laika tas aizņem – tā, lai varētu saplānot, cik laika būs nepieciešams visu logu noblīvēšanai. Ja plānojat strādāt ārpus telpām, paturiet prātā, ka hermētiķi ir ne visai piemēroti darbam zemas temperatūras (zem 7 ° C) vai augsta gaisa mitruma apstākļos.

Sagatavojieties logu blīvēšanai

Pārbaudiet, vai pie logiem vēl ir saglabājies vecais izolācijas materiāls – ja tā, tad vispirms likvidējiet to.

Pirms sākat blīvēšanu, pārliecinieties, ka blīvējamā vieta ir pilnībā attīrīta. Jānoņem ne tikai vecā hermētiķa paliekas – likvidējiet arī netīrumus un krāsu.

Pēc tam nomazgājiet visas virsmas un pārliecinieties, ka tās ir pilnīgi sausas.



Laiks ķerties pie blīvēšanas. Ievietojiet hermētiku iepakojumu speciālajā pistolē un sekojiet ražotāja norādījumiem – pirms tam gan neaizmirstiet noņemt vai nogriezt iepakojuma vāciņu. Lai iegūtu vislabāko rezultātu, uzklājiert hermētiķi vienmērīgā un nepārtrauktā līnijā no viena loga stūra uz otru. Izolācijas slāņa biezums būs atkarīgs no plaisas vai spraugas lieluma. Lai izlīdzinātu uzklāto izolāciju un noņemtu lieko masu, varat izmantot koka skaliņu vai citu līdzīgu rīku. Ļaujiet hermētiķim sacietēt vismaz vienu diennakti – tā, lai tas pilnībā nožūtu un iespiestos visās spraugās.

Logu blīvēšana ar pašlīmējošo blīvgumiju

Vēl viens vienkāršs veids, kā apturēt gaisa noplūdi caur logiem, ir ar pašlīmējošo blīvgumiju. Tas ir ļoti lēts un vienkāršs risinājums, kas var sniegt ievērojamus ietaupījumus.

Procedūra:

- izvēlieties pašlīmējošo blīvgumiju un iegādājieties to pietiekami visiem logiem, kurus vēlaties aizsargāt (pirms doties uz veikalu, neaizmirstiet nomērīt logus);
- ar ūdeni vai tīrīšanas līdzekli rūpīgi attīriet tās logu daļas, kur izmantosiet blīvgumiju – tā kalpos ilgāk, ja līmēsiet to uz tīras virsmas;
- izmantojiet tādus blīvgumijas gabalus, kas ir par aptuveni 2,5-3 cm garāki par loga rāmi;
- novietojiet blīvgumijas gabalu pie loga un pārlicinieties, ka tas nosedz rāmi visā garumā/platumā;
- atdaliet blīvgumijas aizsargpapīru un spiediet sloksni pie loga rāmja, līdz pilnībā aptverts viss rāmis;
- atkārtojiet šo procedūru visās vietās, kur logs pieskaras vērtnes rāmim;
- nomēriet ārējo loga daļu un, sekojot iepriekšējiem soļiem, pielīmējiet blīvgumiju arī ārpusē;
- vēlreiz pārbaudiet, vai gaisa noplūdes ir novērstas; ja ne, problemātiskajā vietā varat uzlīmēt vēl kādu gabalu blīvgumijas.



Logu izolācija ar paneļiem, plastmasas plēvēm

Ir divu veidu nosedzošie risinājumi, kurus gaisa noplūžu novēršanai var izmantot logiem: tā dēvētie logu paneļi un plastmasas plēves.

Logu paneļi visbiežāk ir izgatavoti no viegliem materiāliem, piemēram, alumīnija, un tos lieto kā izolējošus apdares elementus. Tiem perfekti jāatbilst jūsu logu izmēriem, jo tie pie loga stiprināmi ar līmlenti. Tas ir ļoti efektīvs risinājums, jo šādi tiek radītas gaisa „kabatas” – tas nozīmē, ka pat tad, ja logiem ir kādas spraugas, siltais gaiss no telpām neizplūst. Tiesa gan, ja paneļi jāpasūta nestandarta izmēros, tas var izrādīties itin dārgs ieguldījums.

Līdzīgu efektu iespējams panākt, pārlīmējot logus ar plastmasas plēvi. Vienkārši nomēriet logus, nogrieziet gabalu plastmasas plēves un piestipriniet to ar līmlenti. Pārliecinieties, ka plēve nosedz visu logu – tā, lai siltais gaiss nevarētu izplūst pa spraugām.

Aizkari un žalūzijas

Vēl viens veids, kā novērst gaisa noplūdes, ir izmantot žalūzijas un aizkarus logiem. Varat tos izmantot atsevišķi, taču, lai gūtu vislabākos rezultātus, apsveriet iespējas izmantot tos kombinēti. Ir pieejamas arī īpašas daudzslāņainas žalūzijas, kas nodrošina vislabāko aizsardzību. Daudzslāņainās žalūzijas ir izgatavotas no vairāku materiālu slāņiem, kuru starpā veidojas gaisa „kabatas”, un tādējādi, salīdzinot ar parastajām žalūzijām, tās nodrošina ievērojami labāku siltā/vēsā gaisa aizturi.

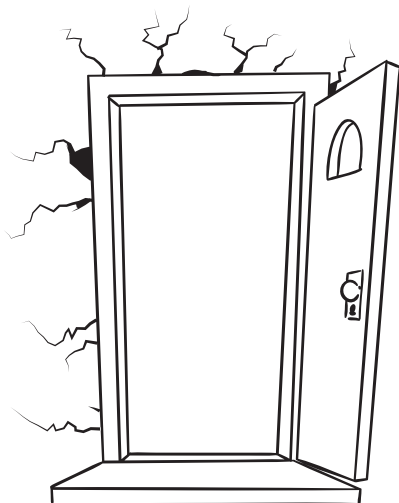
Tikpat labi var noderēt arī aizkari. No bieža un smaga materiāla izgatavoti aizkari nodrošinās labāku aizsardzību. Tomēr jāņem vērā, ka aizkari un žalūzijas gaisa noplūdes var apturēt tikai tad, ja tie ir aizvērti, tādēļ šis risinājums var nebūt piemērots visiem, jo agri vai vēlu telpā vēlēsimes ielaist arī kaut nedaudz saules gaismas.



Durvis

Arī durvis jāizolē noteiktās vietās – gluži tāpat kā logus. Ja jūsu mājokļa durvis, īpaši ieejas durvis, kādu laiku jau ir nokalpojušas, to spraugas, iespējams, laiž cauri gaisu. Vispirms, pielietojot kādu no iepriekš aprakstītajām metodēm gaisa noplūžu noteikšanai, pārbaudiet spraugas zem durvīm. Tās var vismaz daļēji izolēt ar speciālām blīvgumijām, kuras ir viegli uzstādāmas un īpaši ieteicamas ieejas durvīm, kas tiek virinātas bieži. Iegādājieties tādu blīvgumiju, kas pēc iespējas precīzāk atbilst durvju izmēriem, rūpīgi novietojiet to zem durvīm, t.i., vietā, kur bija sprauga, un piestipriniet ar skrūvēm. Un tas arī viss!

Nākamā vieta, kam pievērst uzmanību, ir salaidumu vietas ap durvīm, tādēļ ieteicams meklēt plaisas un nepilnības arī tur.



4. NODAĻA - APKURE UN DZESĒŠANA/GAISA KONDICIONĒŠANA

Ja tādas atrastas, pielietojiet jau aprakstīto metodi ar pašlīmējošo blīvumiju, lai likvidētu nevēlamās gaisa noplūdes.

Pievērsiet īpašu uzmanību, ja jūsu mājās ir bēniņi vai garāža.

Bēniņi un garāža ir telpas, kuras parasti netiek ne apsildītas, ne dzesētas. Tomēr tieši tās nereti kļūst par ēku vājajiem punktiem, caur kuriem tiek zaudēts siltais vai vēsais gaiss.

Pārliecinieties, ka bēniņi ir labi izolēti (vairāk par izolāciju uzzināsi grāmatas turpmākajās nodaļās) no dzīvojamās platības – īpaši liela nozīme tam ir ziemas sezonā. Siltais gaiss uzkrājas griestu tuvumā, tāpēc ir svarīgi bēniņos nodrošināt kvalitatīvu izolāciju. Ja bēniņiem piekļūstat pa lūku vai durvīm, pārliecinieties, ka arī tās ir izolētas – šim nolūkam varat izmantot pašlīmējošo blīvumiju un paņēmienu, kuru jau iepriekš apskatījām logu un durvju izolēšanai. Tas pats attiecas uz garāžas durvīm – lai izvairītos no siltā gaisa noplūdēm, izolējiet arī tās.

Citas noplūdes

Neskaitot iepriekšminētās vietas, kur gaisa noplūžu veidošanās ir itin pašsaprotama parādība, atkarībā no jūsu izmantotajām apkures un dzesēšanas sistēmām ir arī vairāki citi punkti, kur jūsu mājoklī, iespējams, var rasties gaisa noplūdes. Tie ir: dūmvadi, dažādas ventilācijas šahtas, uz iztvaikošanas procesiem balstītu dzesēšanas sistēmu elementi, utt. Taču šo mezglu savešanu kārtībā labāk uzticēt profesionāļiem, jo šeit noteiktu procedūru neievērošana var nozīmēt jūsu drošību un veselības apdraudējumu. Speciālisti, kuri gaisa noplūdes objektā fiksē ar speciālu aprīkojumu, jums spēs sniegt vislabāko padomu.

Piezīme: Jūsu mājoklī (jo īpaši sienās), var būt arī citas gaisa noplūdes.

4.3 Termostata nozīme

Viens no efektīvākajiem veidiem, kā ietaupīt apkurei un dzesēšanai izmantoto enerģiju, ir termostata ieviešana mājoklī.

Ja jums vēl tāda nav, uzskatiet to par prioritāti savām energotaupīšanas vajadzībām. Pat tad, ja jūsu mājoklī nav centrālās apkures, ir dažādas ierīces un skaitītāji (taimeri), kuri piemēroti lietošanai kopā ar visdažādākajām apkures sistēmām.



Ja jums jau ir uzstādīts termostats, turpinājumā atradīsiet padomus, kā to pareizi izmantot enerģijas taupīšanas nolūkiem.

- Temperatūras iestatījuma mainīšana

Lielākajā daļā termostatu pieejams gan manuālais, gan automātiskais iestatījums, ļaujot jums izvēlēties vispiemērotāko režīmu. Liela kļūda, ko cilvēki mēdz pieļaut, ir viena un tā paša temperatūras iestatījuma atstāšana uz visu dienu vai pat vairāku nedēļu garumā!

4. NODAĻA - APKURE UN DZESĒŠANA/GAISA KONDICIONĒŠANA

Bez šaubām, ikviens no mums savā dzīvesvietā vēlas uzturēt komfortablu temperatūru. Taču, kad nākamreiz uzstādīsiet ierasto temperatūru, pazeminiet to par vienu iedaļu un vērojiet, kas notiks! Samazinot temperatūru tikai par 1 vai 2 grādiem, iespējams ietaupīt 2 vai 3% apkurei izmantotās enerģijas! Turklāt jūs, visticamāk, pat nesajutīsiet atšķirību, un mikroklimats jūsu mājoklī būs tikpat patīkams. Tas pats attiecas uz dzesēšanas temperatūras paaugstināšanu par 1 vai 2 grādiem.

Tāpat nevajadzētu uzturēt vienu un to pašu temperatūru visu cauru diennakti – temperatūrai nakts laikā jābūt ievērojami zemākai, tādēļ atsevišķos gadījumos vakarā apkuri der pat pilnībā izslēgt.

Termostatu varat iestatīt arī manuāli, atsevišķās diennakts stundās pazeminot apkures temperatūru. Atcerieties – ja temperatūra būs par vienu vai kaut dažām iedaļām zemāka, jūs, domājams, nejutīsiet nekādu atšķirību, taču tam var būt milzīga ietekme uz jūsu ģimenes budžetu!

Kad mājās neviena nav, iestatiet taimeri tā, lai apkure tiktu ieslēgta tikai īsi pirms jūsu atgriešanās.

Neaizmirstiet, ka vairums termostatu temperatūru atkarībā no āra temperatūras neregulē. Tas jādara jums.

- Ventilācijas izmantošana

Vairumam termostatu parasti ir apkures, dzesēšanas un ventilācijas funkcijas.

4. NODAĻA - APKURE UN DZESĒŠANA/GAISA KONDICIONĒŠANA

Kas attiecas uz ietaupījumiem, ventilācijas funkcija burtiski iztīra jūsu maku bez jebkāda attaisnojoša iemesla! Turklāt izvēloties automātisko režīmu, tiek nodrošināta nepārtraukta gaisa cirkulācija, kas būtībā nozīmē palielinātu enerģijas patēriņu bez reālas nepieciešamības.

Izmantojiet ventilāciju tikai noteiktās situācijās, piemēram, pēc ēdiena gatavošanas vai ja virtuvē gadījies ko piededzināt. Visās pārējās situācijās lietojiet, piemēram, griestu ventilatoru vai citus līdzīgus risinājumus, turklāt tikai tajās telpās, kurās jums nepieciešama papildu gaisa cirkulācija.

- Termostata programmēšana

Ir prātīgi iegādāties tādu termostatu, kurā iespējams izvēlēties dažādus režīmus. Smalkākās ierīces piedāvā nakts, dienas, darbadienu, nedēļas nogales, brīvdienų režīmus, kā arī iestatījumus ļoti aukstam laikam un ļoti saulainām dienām (gan ziemā, gan vasarā).

Lai ietaupītu enerģiju, ir svarīgi izmantot dažādus režīmus. Tie nodrošina jūs ar komfortu, kad jūs esat mājās, un palīdz samazināt izdevumus, kamēr esat prom. Daudziem termostatiem ir iebūvēti režīmi dažādiem periodiem, piemēram, kad esat nomodā, kamēr gulat, kamēr neesat mājās, utt. – jums tikai atliek iestatīt vēlamo temperatūru katrā no tiem. Lai gan varētu nodomāt, ka darbošanās ap termostatu aizņem daudz pūļu un laika, patiesībā tas ir maldīgs priekšstats. Pareizi ieprogramējot termostatu, ar vienu pogas spiedienu elektrības rēķinus iespējams samazināt par līdz pat 10%!

4.4 Pavērsiet dabu savā labā

Projektēšana ārpusē

Vai jums ir sanācis aizdomāties par to, kā apkārtējā vide varētu palīdzēt jums samazināt patērēto elektroenerģiju? Lai gan tas nemaz neizklausās tik pašsaprotami, patiesībā viss ir ļoti loģiski.

Vairāki pētījumi apliecina, ka komunālo izdevumu ietaupījumu apmērā līdz pat 25% iespējams panākt, ap ēku stratēģiski sastādot kokus. Tam ir vairāki iemesli, no kuriem visacīmredzamākais – ēna. Vasaras sezonā koki aizēno ēku, tādējādi par 3-6 grādiem pēc Celsija samazinot temperatūru iekštelpās, kas savukārt nozīmē mazākus izdevumus par dzesēšanu. Un, ja uz ēkas ārsienām aug augi (piemēram, vīnogulāji vai citi vītenaugi), arī tie var kalpot kā papildu izolācija. Vītenaugi aiztur spēcīgu vēju, vienlaikus laižot cauri svaigu vēsmiņu.



Izmantojiet saules enerģiju

Kas attiecas uz enerģijas taupīšanu, mūsu rīcībā ir neierobežota piekļuve saules enerģijai, un arī to iespējams izmantot gan apkurei, gan dzesēšanai.

Labākais brīdis, kad apsvērt iespējas izmantot saules enerģiju, ir pašā sākumā – būvējot māju. Mūsdienu būvniecības paņēmieni ietver pasīvu saules enerģijas izmantošanu, proti, ieguvumi no saules enerģijas tiek kombinēti ar noteiktiem materiāliem un metodēm, kas komunālo pakalpojumu rēķinus ļauj samazināt par līdz pat 50%! Šajā posmā varat paredzēt saules enerģijas izmantošanu atbilstoši mājas novietojumam un plānojumam. Ja iespējams, galvenajai dzīvojamajai telpai vajadzētu atrasties dienvidu pusē, lai maksimāli varētu izmantot saules gaismu, savukārt guļamistabām un citām telpām, piemēram, vannasistabai un noliktavas telpai – ziemeļu vai rietumu pusē. Šāds izvietojums nodrošinās maksimālus ieguvumus no saules siltuma ziemā, bet līdz minimumam samazinās tās ietekmi vasarā.

Ja plānojat būvēt māju vai renovēt esošo mājokli ar nolūku paaugstināt tā energoefektivitāti, apsveriet iespējas izvietot lielākus logus uz dienvidu pusi vērstajās telpās. Tādējādi jūs ne tikai nodrošināsiet maksimālu dienasgaismas izmantojumu ziemas sezonā, bet arī tērēsiet mazāk naudas apkurei. Horizontālās žalūzijas pie dienvidu puses logiem palīdzēs saglabāt vēsumu vasarā, bet augstākajos mēnešos ļaus telpā iekļūt saules stariem. Savukārt bieži aizkari ziemas sezonā arī var palīdzēt saglabāt siltumu.

Ja privātmājas celtniecība jums vēl pagaidām nav padomā, zināmas izmaiņas varat ieviest arī esošajā mājoklī, nodrošinot maksimālu saules enerģijas izmantošanu. Izpētiet saules ceļu dažādās sezonās un pievērsiet uzmanību tam, kā tās siltums ietekmē jūsu telpas. Zinām, ka vasarā saule pie debesjuma ir ilgāk un augstāk, no rīta izgaismojot austrumu puses logus, bet pēcpusdienā – uz rietumiem vērstos. Savukārt ziemas sezonā saule ir zemu virs horizonta, un galvenokārt iespīd pa dienvidu puses logiem.

Lai gan atsevišķi uzlabojumi var nozīmēt vērienīgus renovācijas darbus, tik un tā varat sekot šiem ieteikumiem. Piemēram, noskaidrojiet, kura jūsu mājokļa telpa ir vērsta uz dienvidiem, un apsveriet iespējas iekārtot to kā dzīvojamo istabu.

Saule kā enerģijas avots

Saules enerģija vairs nav nekāds jaunums, un mūsdienās daudzos mājokļos tā tiek izmantota ūdens sildīšanai. Tomēr ir arī tādas metodes un iekārtas, kas gada vēsākajos mēnešos saules enerģiju ļauj izmantot arī dzīvojamo telpu apsildīšanai. No otras puses, tās pašas metodes energoefektīvās ēkās var samazināt gaisa kondicionēšanas vai ventilācijas izdevumus vasarā. Taču, tā kā šiem projektiem lielākoties raksturīgas augstas izmaksas, šajā grāmatā tiem nepievērsīšos.

4. NODAĻA - APKURE UN DZESĒŠANA/GAISA KONDICIONĒŠANA

Apkures un dzesēšanas izmaksas vidēji sastāda aptuveni 54% no mājāsaimniecības kopējā elektrības rēķina, tādēļ enerģijas patēriņa samazināšana šajā jomā uzskatāma par prioritāti.

Aptuveni 25% siltā un vēsā gaisa tiek zaudēti gaisa noplūdēs, tādēļ izmantojiet iepriekš aprakstītās metodes, lai norobežotu visas spraugas, plaisas un caurumus pie logiem, durvīm un citur jūsu mājoklī, tādējādi ietaupot naudu.

Izmantojiet termostatu gudri, jo, pazeminot temperatūru par vienu grādu, komforts jūsu mājoklī nesamazinās, bet summa elektrības rēķinā sarūk par 2-3%!

Centieties gūt maksimālu labumu no saules gaismas un, ja iespējams, pārveidojiet ēkai pieguļošo teritoriju tā, lai jūsu dzīves telpa ziemā ilgāk saglabātu siltumu, bet vasarā – ātrāk atdzistu. Pavisam nelielas pārmaiņas var nozīmēt ietaupījumu apmērā līdz pat 25%!

5. NODAĻA

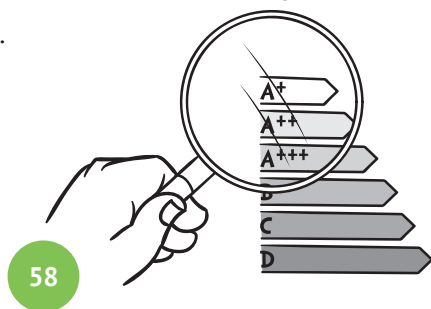
SADZĪVES TEHNIKA UN ENERĢIJAS TAUPĪŠANA

5.1 Enerģijas taupīšana, lietojot sadzīves tehniku

Lai gan sadzīves tehnikai ir liela nozīme mūsu dzīves kvalitātes uzlabošanā, tās sniegtās priekšrocības mājsaimniecībās var sastādīt aptuveni 31% no patērētā enerģijas daudzuma. Sadzīves tehnikas enerģijas patēriņš nenoliedzami ir liels, taču tajā pašā laikā tas ir segments, kurā jūs varat panākt arī lielus ietaupījumus.

Viens no visefektīvākajiem veidiem, kā ietaupīt, lietojot sadzīves tehniku, ir iegādājoties ierīces ar tādu funkcionalitāti, kas nodrošina enerģijas taupīšanu. Ierīču energoefektivitāti nav grūti noskaidrot – daudzās valstīs ir likumi, kas nosaka, ka ražotājam uz saviem produktiem skaidri jānorāda marķējums ar informāciju par tā dēvēto enerģijas klasi.

Enerģijas klase atspoguļo, cik energoefektīva ir attiecīgā ierīce, un to parasti apzīmē ar alfabēta burtiem no A līdz G, kur ar A saprot visaugstāko, bet ar G – viszemāko energoefektivitāti.



***Piezīme:** Enerģijas klases etiķetes dažādās ierīču kategorijās var atšķirties; tāpat tajās var būt lietotas atšķirīgas krāsas, cipari vai burti, tāpēc iesakām noskaidrot, kā tieši ierīces tiek klasificētas jūsu dzīvesvietas valstī.

Ja plānojat samazināt savus elektrības rēķinus, energoefektīvu ierīču iegāde ir lieliska ideja.

Tātad, iegādājoties jaunu ierīci lietošanai savā mājoklī, pievērsiet uzmanību ne tikai cenai. Aplūkojiet šo vienādojumu:

$$\text{IEGĀDES IZMAKSAS} + \text{EKSPLUATĀCIJAS IZMAKSAS} = \text{PATIESĀS IZMAKSAS}$$

Sadzīves tehnika nereti tiek izmantota no 10 līdz pat 20 gadiem, un tās ekspluatācijas izmaksas (tostarp izdevumi par elektrību) šajā laikā tikai turpina pieaugt! Tas ir svarīgs iemesls, kāpēc izvēlēties energoefektīvas ierīces, jo tās, lai gan sākumā var šķist dārgākas, būtībā palīdz ietaupīt naudu jau pirmajā lietošanas gadā.

Vēl viens veids, kā ietaupīt, lietojot sadzīves tehniku, ir to izmantot saprātīgi. Lielākā daļa cilvēku šīs ierīces tur pieslēgtas strāvai pat tad, kad tās netiek lietotas dienām ilgi! Apdomīga ierīču lietošana un izmantošana saskaņā ar ražotāju norādījumiem ne tikai pagarinās to kalpošanas laiku, bet arī ļaus ietaupīt naudu ilgtermiņā!

Apskatīsim dažas no visbiežāk lietotajām ierīcēm un noskaidrosim, kā to ekspluatācijas gaitā ietaupīt enerģiju.

5.1.1 Veļas mazgājamā mašīna

Veļas mazgājamā mašīna ir viena no visbiežāk izmantotajām ierīcēm katrā mājoklī. Daži vienkārši padomi un triki palīdzēs jums par komunālajiem pakalpojumiem ietaupīt itin pievilcīgu summiņu.

- Izvēlieties energoefektīvu ierīci

Veļas mazgājamās mašīnas vidēji tiek lietotas apmēram 12 gadu. Tieši tādēļ vienmēr būtu ieteicams iegādāties visaugstākās enerģijas klases veļasmašīnu, jo galu galā tā tiek izmantota bieži, un mazākam enerģijas patēriņam šādā gadījumā būs gana liela ietekme uz jūsu maciņu. Energoefektīvas veļas mazgājamās mašīnas, salīdzinot ar parastām veļasmašīnām, izmanto par līdz pat 50% mazāk elektrības un ūdens.

- Atsakieties no priekšmazgāšanas

Rūpīgi izsveriet, vai jums tiešām ir nepieciešams katru reizi izmantot veļas priekšmazgāšanas funkciju. Atsakoties no šīs iespējas, veļasmašīna patērēs par 5-15% mazāk elektrības, ūdens un mazgāšanas līdzekļa!

Un ja godīgi, cik bieži jūsu veļa ir tik netīra, ka tai nepieciešama priekšmazgāšana?

- Piepildiet veļas mašīnu

Pirms ieslēdzat veļasmašīnu, pārlicinieties, ka tās tvertne ir pilna. Ja mašīnā ir vien daži veļas gabali, tā tērē vairāk enerģijas, lai kompensētu trūkstošo svaru, un, protams, jums to nāksies izmantot biežāk. Ja tvertni allaž piekrausiet pilnu un veļu mazgāsi retāk, ievērojami samazināsies jūsu maksājumi par elektroenerģiju.

- Izvēlieties piemērotu mazgāšanas režīmu

Veļasmašīnām parasti ir dažādi režīmi, kas pielāgoti konkrētu materiālu mazgāšanai, turklāt dažos gadījumos – arī veļas netīrības pakāpei. Lai taupītu enerģiju, ja iespējams, mēģiniet vienā mazgāšanas reizē apvienot līdzīgu apģērbu un izmantojiet tādus mazgāšanas režīmus, kuros visefektīvāk tiek izmantots gan ūdens, gan elektroenerģija. Gaišus apģērbus parasti var mazgāt zemas temperatūras un īsašos režīmos.

- Izmantojiet mazgāšanas režīmus ar auksto ūdeni

Ja vien jūsu drēbes nav ļoti netīras, varat droši izmantot mazgāšanas režīmu ar auksto ūdeni. Tādā veidā, salīdzinot ar karstā ūdens režīmiem, jūs izmantosiet par 40% mazāk elektroenerģijas. Gandrīz visi kvalitatīvāko mazgāšanas līdzekļu ražotāji tirgū piedāvā produktus, kas paredzēti aukstai mazgāšanai.

- Izmantojiet īsos režīmus

Gandrīz visos veļasmašīnu modeļos pieejams vismaz viens īsašs režīms, kas piemērots ne visai netīras veļas mazgāšanai. Šāds režīms var ļaut ietaupīt līdz pat 50% enerģijas, jo mazgāšanas cikls ir uz pusi īsāks. Pat ja jums ielādē ir viens vai vairāki ļoti netīri apģērba gabali, tik un tā varat izmantot īso un auksto mazgāšanas režīmu. Vispirms izmazgājiet lielos traipus ar rokām, lietojot tam piemērotu mazgāšanas līdzekli, un tad lieciet šo apģērbu kopā ar pārējo veļu mašīnā.

5. NODAĻA - SADZĪVES TEHNIKA UN ENERĢIJAS TAUPĪŠANA

- Mainiet temperatūru mazgāšanas cikla laikā

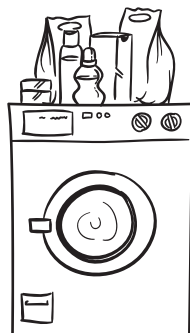
Ja nevēlaties izmantot auksto mazgāšanas režīmu, varat pārslēgt ūdens temperatūru mazgāšanas cikla laikā. Veļasmašīnas parasti visvairāk enerģijas izlieto tieši ūdens sildīšanai.

- Apsveriet centrifūgas cikla nepieciešamību

Gana daudz enerģijas veļas mazgāšanas procesā tiek patērēts arī centrifūgas ciklā. Lielākā daļa veļas mazgājamo mašīnu šo funkciju ļauj izslēgt, tāpēc izmantojiet to, kad vien tas ir iespējams. Ja domājat, ka jūsu veļai nav nepieciešama papildu izgriešana, iestatiet centrifūgas apgriezienu skaitu uz zemāko iespējamo – arī to iespējams paveikt lielākajai daļai veļasmašīnu. Veļas sausumu tas, visticamāk, ietekmēs ļoti minimāli, taču jūs noteikti jutīsiet atšķirību savā elektrības rēķinā!

- Nodrošiniet pareizu ekspluatāciju

Uzturiet veļasmašīnu labā stāvoklī un veiciet tās tīrīšanu saskaņā ar ražotāja norādījumiem. Izmantojiet tikai sertificētu montieru pakalpojumus un regulāri iztīriet visus filtrus.



5.1.2 Veļas žāvētājs

- Izvēlieties energoefektīvu ierīci

Lielākā daļa veļas žāvētāju vidēji tiek izmantoti aptuveni desmit gadu, tāpēc ieguldīt energoefektīvā ierīcē ir tikai loģisks solis. Veļas žāvētājs ar augstu enerģijas klasi, salīdzinot ar parastu ierīci, ļaus jums ietaupīt 30-50%.

- Samaziniet žāvētāja izmantošanu

Kad vien tas ir iespējams, izvairieties no žāvētāja izmantošanas. Tas ir itin „rijīgs” enerģijas patērētājs, un tieši no tā mēs vēlamies izvairīties. Atkarībā no klimata joslas, kurā dzīvojat, daudzos gadījumos lielākajā daļā gadalaiku veļu var žāvēt ārpus telpām. Veļa laukā žūst visai ātri – jo īpaši saulainās un vējainās dienās.

Izmantojiet parastu veļas auklu pagalmā, uz terases vai balkona. Lai veļu izžāvētu ātrāk, smagos veļas gabalus pakariet auklas galos, bet mazākos un vieglākos – pa vidu.

Pateicoties saulei un vējam, veļa ilgāk saglabās svaigumu, savukārt saules gaismas ietekmē tā kļūs gan vēl tīrāka, gan veselīgāka, jo saules starojums iznīcina mikroorganismus.

- Žāvējiet veļu iekštelpās

Ja jums nav iespējas veļu žāvēt ārpus telpām, varat to darīt savā mājoklī. Šim nolūkam ir daudz dažādu risinājumu. Varat izmantot, piemēram, žāvēšanas dēli, no kuriem lielākā daļa ir salokāmi un ļauj izžāvēt lielākus veļas gabalus.

Veļa žūst ātrāk, ja tā nav saburzīta, tādēļ brīvi izkariet to uz auklas vai drēbju pakaramajiem.

Veļas žāvēšana telpās ir īpaši ieteicama ziemas sezonā, kad jūsu mājoklis tiek apsildīts – šādos apstākļos veļa žūst ātrāk, turklāt slapjā veļa palīdz uzturēt gaisa mitrumu piemērotā līmenī.

- Vienā ielādē žāvējiet līdzīgu veļu

Lai samazinātu žāvēšanas laiku, vienmēr sadaliet drēbes pēc materiāla un svara. Lielāku un smagāku veļas gabalu žāvēšana aizņem vairāk laika, un tos ir ieteicams žāvēt atsevišķi no viegliem audumiem (piemēram, kokvilnas).

- Izmantojiet enerģijas taupīšanas funkcijas

Lielākā daļa žāvētāju modeļu piedāvā tādus režīmus vai funkcionalitāti, kas, nemazinot žāvētāja efektivitāti, ļauj ietaupīt enerģiju. To vidū ir mitruma sensori un siltumsūkņa funkcijas.

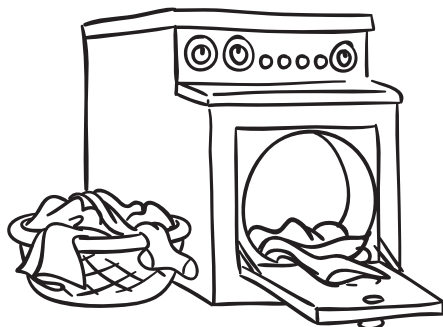
Mitruma sensors žāvētāju informē par to, ka drēbes ir sausas, tādējādi nodrošinot žāvēšanas procesa pārtraukšanu bez nepieciešamības mainīt režīmu. Tādējādi jūsu veļa žāvētājā atradīsies tieši tik ilgi, cik tas nepieciešams, un enerģija netiks izšķiesta.

5. NODAĻA - SADZĪVES TEHNIKA UN ENERĢIJAS TAUPĪŠANA

Savukārt siltumsūkņa funkcija pārtrauc aktīvo žāvēšanas procesu, pirms veļa ir pilnīgi sausa, un turpmāku žāvēšanu nodrošina ar aktīvā žāvēšanas procesa laikā uzkrāto siltumu. Tādējādi, saīsnot aktīvās žāvēšanas programmu, šī funkcija ļauj jums ietaupīt naudu. Taču pat tad, ja jūsu ierīcē šādas funkcijas nav, varat manuāli apturēt žāvēšanas procesu īsi pirms programmas beigām un atstāt veļu žāvētāja tvertnē.

- Nodrošiniet pareizu ekspluatāciju, tīrīšanu un apkopi

Ja veļas žāvētājs netiek regulāri attīrīts no uzkrātajām auduma šķiedrām, ievērojami samazinās tā kalpošanas laiks. Tīriet filtrus pēc katras ierīces izmantošanas – šādi tiks nodrošināta vēlamā gaisa plūsma, pareiza ierīces darbība, kā arī tiks samazināti gan ugunsbīstamības riski, gan ierīces darbības traucējumi. Laiku pa laikam žāvētāja filtru var iztīrīt ar putekļsūcēju. Vairumā gadījumu netraucēta gaisa plūsma nozīmē labāku žāvētāja darbību un ietaupītu enerģiju.



5.1.3 Trauku mazgājamā mašīna

- Izvēlieties energoefektīvu ierīci

Trauku mazgājamā mašīna lielāko daļu enerģijas patērē ūdens sildīšanai. Optimizējot šo procesu, iespējams ietaupīt nozīmīgu enerģijas daudzumu un tādējādi – naudu. Salīdzinot ar parastu trauku mazgājamo mašīnu, energoefektīva ierīce – līdzīgi kā visa pārējā sadzīves tehnika – patērē par 20-25% mazāk enerģijas.

- Pielāgojiet ūdens sildīšanas temperatūru

Rūpīgi izpētiet savas trauku mazgājamās mašīnas lietošanas norādījumus un noskaidrojiet, kāda ir minimālā ieteicamā ūdens temperatūra. Vadieties pēc šiem ieteikumiem, jo verdošs ūdens trauku mazgāšanai nepieciešams tikai ļoti retos gadījumos. Un, kā jau esam noskaidrojuši, ūdens sildīšana palielina jūsu elektrības rēķinu!

- Izmantojiet trauku mazgājamo mašīnu tikai tad, kad tā ir pilna

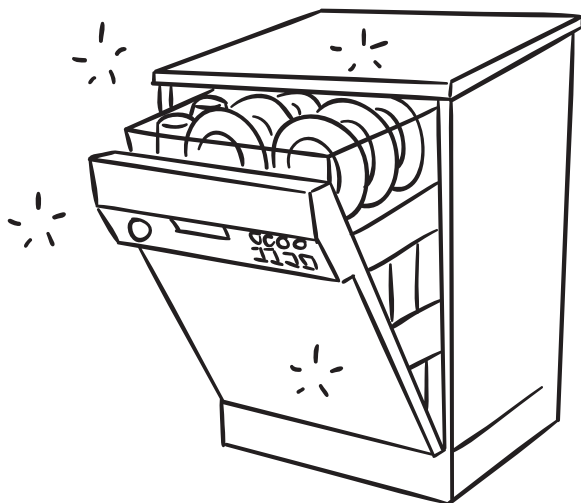
Nepalaidiet trauku mazgājamo mašīnu, ja tā vēl nav pilna (un, protams, nav pārpildīta). Ja regulāri izmantosiet to vien pāris trauku nomazgāšanai, patērēto enerģijas daudzumu varēsiet pielīdzināt savas grūtā ceļā nopelnītās naudas izmešanai vējā!

- Izmēģiniet dažādus režīmus

Ja savas trauku mazgājamās mašīnas dokumentācijā nevarat atrast informāciju par ieteicamo ūdens temperatūru, izmēģināt dažādus režīmus. Vienmēr sāciet ar īsāko režīmu un noskaidrojiet, vai iegūtais trauku tīrības līmenis jūs apmierina. Jo īsāks mazgāšanas cikls, jo vairāk enerģijas jūs ietaupīsiet!

- Nelietojiet skalošanu un priekšmazgāšanu, ja tas īsti nav vajadzīgs

Ja vien jums virtuvē gadījusies neveikla diena un sanācis piededzināt ēdienu, jūsu traukiem, iespējams, nav nepieciešama papildu skalošana, mērcēšana vai priekšmazgāšana. Neizmantojot šīs funkcijas, jūs varat ietaupīt līdz pat 20% enerģijas katrā mazgāšanas reizē!



- Izmantojiet gaisa plūsmas žāvēšanas funkciju

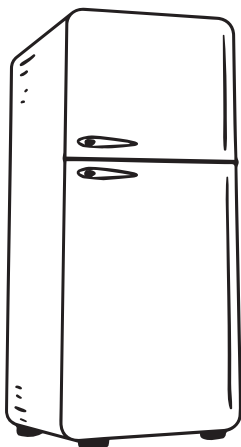
Lielākajā daļā mūsdienu trauku mazgājamo mašīnu ir iebūvēta enerģijas taupīšanas funkcija – žāvēšana ar gaisa plūsmu. Ja šī funkcija ir ieslēgta, ierīce papildu enerģiju trauku žāvēšanai nepieciešamās temperatūras sasniegšanai nepatērē – tas tiek paveikts tikai ar gaisa plūsmu. Ja jūsu trauku mazgājamajā mašīnā šīs funkcijas nav, varat veikt šādas darbības: sagaidiet pēdējā skalošanas cikla beigas, izslēdziet ierīci un nedaudz paveriet tās durvis. Nepatērējot lieku enerģiju, rezultātā uzkrātā siltā gaisa ietekmē trauki ātri vien kļūs sausi.

5.1.4 Ledusskapis

- Izvēlieties energoefektīvu ierīci

Ledusskapis ir ļoti „ēdelīgs” energopatērētājs, tādēļ ir ļoti svarīgi izvēlēties kvalitatīvu modeli – tādu, kas patērē vismazāk enerģijas. Mūsdienās lielākā daļa ražotāju piedāvā ne tikai A, bet arī A+ un A++ klases ledusskapjus. Jo vairāk „plusu”, jo augstāka energoefektivitāte.

Ledusskapis var kalpot no 15 līdz pat 20 gadiem, un tā patēriņš veido 6-11% no jūsu elektrības rēķina, tāpēc ir prātīgi ieguldīt tādā modelī, kas ļauj ietaupīt. Piemēram, „A” enerģijas klases ledusskapis, salīdzinot ar parastiem modeļiem, patērē par aptuveni 20% mazāk elektroenerģijas. Tāpat pievērsiet uzmanību izmēram un pārļiecinieties, lai tas pilnībā atbilstu jūsu reālajām pārtikas uzglabāšanas vajadzībām. Lielāks ledusskapis patērē vairāk enerģijas un otrādi.



- Izvēlieties labu vietu

Ledusskapim virtuvē jāatrodas pēc iespējas tālāk no visiem siltuma avotiem, piemēram, cepeškrāsns vai trauku mazgājamās mašīnas, un, ja iespējams, arī no saules gaismas. Ja jūsu ledusskapis ir pakļauts karstuma iedarbībai, tas patērē vairāk enerģijas, lai kompensētu apkārtējo siltumu.

- Pārbaudiet durvis

Ledusskapis visvairāk enerģijas patērē, lai uzturētu nemainīgu temperatūru. Ja tā durvis nav aizvērtas pareizi, atdzesētais gaiss var noplūst. Veiciet vienkāršu testu ar banknoti vai papīra lapu. Ielieciet to starp durvīm, aizveriet tās un mēģiniet papīru izvilkt. Ja tas izdodas viegli, ledusskapja durvis, visticamāk, ir nepieciešams salabot.

- Uztādiet piemērotu temperatūru

Pārtikas produktus var uzglabāt arī tad, ja temperatūra ledusskapī nav zemāka par 4 vai 5°C. Zemāka temperatūra faktiski nozīmē tikai izšķiestu enerģiju!

- Neglabājiet ledusskapī siltu ēdienu

Tā kā ledusskapis lielāko daļu enerģijas patērē, lai tā iekšienē uzturētu zemu temperatūru, liekot tajā pārāk siltu ēdienu, ierīce patērēs vairāk enerģijas, lai to atdzesētu.

Lai samazinātu enerģijas zudumus, ieteicams ledusskapi pārāk bieži neatvērt. Tāpat varat ledusskapja dzesēšanas kamerā ievietot maisiņu ledus vai auksta ūdens pudeli, šādi kompensējot temperatūras starpību un ietaupot kopējai pārtikas produktu dzesēšanai patērēto enerģiju.

- Nestāviet pie atvērtām ledusskapja durvīm

Kuram no mums gan nav nācies pavirināt ledusskapja durvis? Tās bieži vien tiek atvērtas, lai veltītu brīdi pārdomām par to, ko ņemt, ko ēst un ko dzert... Jo ilgāk tās ir atvērtas, jo vairāk enerģijas ledusskapis tērē dzesēšanai. Atverot durvis biežāk, bet uz īsu mirkli, jūs ietaupīsiet vairāk enerģijas, nekā turot tās atvērtas ilgāku laiku.

- Pareiza ekspluatācija

Pārliecinieties, ka jūsu ledusskapis darbojas pareizi un nepatērē pārāk daudz enerģijas. Pārbaudiet ventilāciju tā aiz mugurē un neaizmirstiet to regulāri tīrīt, lai samazinātu strāvas patēriņu.

5.1.5 Ēdiena gatavošanas ierīces

- Izmantojiet ventilējamu krāsni

Cepeškrāsnis visvairāk enerģijas patērē gaisa un ēdiena uzkarsēšanai. Ikreiz, kad ēst gatavošanai izmantojat cepeškrāsni, ieslēdziet tās ventilācijas funkciju. Ventilācija nozīmē, ka ap ēdienu tiek nodrošināta gaisa cirkulācija, tādējādi saīsinot gan gatavošanas laiku, kā rezultātā tiek iegūts arī mazāks enerģijas patēriņš.

- Atveriet krāsni tikai galējas nepieciešamības gadījumā

Kad sasniegta nepieciešamā temperatūra, krāsns vairs tik daudz enerģijas nepatērē – turpmāk tā tiek izmantota tikai temperatūras uzturēšanai. Taču, ja cepeškrāsns tiek bieži atvērta, lai sekotu līdzi ēdiena gatavošanas procesam, temperatūra tajā ievērojami pazeminās (pat uz pusi), un cepeškrāsnij jāpatērē vairāk enerģijas, lai atkal sasniegtu vajadzīgo temperatūru. Tādēļ centieties krāsns durvis neatvērt līdz pat brīdim, kad tā ir izslēgta.

Ēdiena gatavošanas procesam sekojiet, izmantojot krāsnī iebūvēto apgaismojumu. Ja krāsni atvērsiet pēc iespējas retāk, ietaupīsiet elektroenerģiju.

- Izmantojiet mikroviļņu krāsni

Lai gan mikroviļņu krāsns patērē vairāk enerģijas nekā, piemēram, elektriskā cepeškrāsns, jau pēc pavisam neliela brītiņa tiek gūts ietaupījums. Proti, tā kā gatavošana aizņem daudz mazāk laika, jūs ietaupāt gan enerģiju, gan naudu.

- Izmantojiet piemērotus traukus

Lai samazinātu ēdiena gatavošanas laiku, pārlicinieties, ka lietojat atbilstošus traukus. Lai izvairītos no enerģijas zudumiem, gatavojot ēdienu krāsnī, izmantojiet stikla vai keramikas traukus, un pārlicinieties, ka tad, kad gatavojat uz plīts, pannas vai katla izmērs atbilst degļa vai sildriņķa rādiusam. Izmantojiet plakandibena traukus, jo tie nodrošina maksimāli efektīvu enerģijas izmantošanu.

- Ietaupiet, gatavojot ēdienu uz plīts

Lai panāktu maksimālu enerģijas ietaupījumu, pārlicinieties, ka plīts pirms lietošanas ir attīrīta, jo tīra virsma labāk vada siltumu.

Gatavojot tādus ēdienus, kuriem nepieciešams verdošs ūdens, piemēram, zupas, makaronus vai kartupeļus, izslēdziet plīti vēl dažas minūtes pirms gatavošanas beigām. Ūdens tik ātri nespēj atdzist, tādēļ maltīte turpinās gatavoties verdošā ūdenī pat pēc gāzes degļa vai sildvirsmas izslēgšanas, un jūs ietaupīsiet enerģiju.

- Mazākām maltītēm izmantojiet citas ierīces

Cepeškrāsnis un plītis ir lieli energopatērētāji, jo mēdz darboties stundām ilgi. Ja jums nav nepieciešams gatavot lielu maltīti, apsveriet iespējas to darīt kādā citā ierīcē, piemēram, mikroviļņu krāsnī, uz pannas, tosterī utt., jo tās tērē mazāk enerģijas.

- Izmantojiet elektrisko tējkannu

Lai ietaupītu laiku un enerģiju, kas nepieciešama ūdens uzvārīšanai, virtuves vajadzībām izmantojiet nelielu elektrisko tējkannu.



5.1.6 Datori un elektroniskās ierīces

- Izmantojiet energoefektīvas ierīces

Visiem galddatoriem, portatīvajiem datoriem, televizoriem un multimediju ierīcēm parasti ir norādīta enerģijas klase – iegādājoties jaunu ierīci, šī klase jāizvēlas pēc iespējas augstāka. Tas tādēļ, ka daudzas no šīm ierīcēm mūsdienās patērē arvien vairāk un vairāk enerģijas.

- Stacionārais dators pret klēpj datoru

Ja strādājat no mājām, portatīvais dators, salīdzinot ar stacionāro, enerģijas taupīšanai ir labāka alternatīva, jo tas patērē mazāk enerģijas. Ja portatīvais dators netiek lietots, to var viegli izslēgt, tādējādi ietaupot enerģiju.

- Aizmirstiet par vecajiem elektronikas mītiem

Daudzi cilvēki, lietojot modernās tehnoloģijas, iekrīt slazdā, sekojot novecojušiem mītiem. Piemēram, daļa ļaužu uzskata, ka datora ekrānsaudzētājs ietaupa enerģiju – nepareizi! Teju visos jaunajos datoros pieejama enerģijas pārvaldības funkcionalitāte, kas ļauj ietaupīt no 25 līdz 30%.

Ierīces nekad neizslēdzot, tās kalpo ilgāk – atkal nepareizi! Ja atstājat ieslēgtu tālruni vai datoru, tie tikai turpina patērēt enerģiju, bet ierīču darbību tas nekādi neietekmē.

- Izmantojiet baterijas

Visur, kur vien iespējams, izmantojiet lādējamās baterijas – arī šādi iespējams samazināt maksājumus par elektrību. Izmantojiet baterijas bezvadu telefoniem, kamerām un citām līdzīgām ierīcēm, kas atbalsta šādu barošanu.

- Izmantojiet pagarinātājus

Lielais vairums elektronisko ierīču pēc izslēgšanas pāriet gaidīšanas režīmā – tas nozīmē, ka tās nav izslēgtas pilnībā un turpina patērēt enerģiju. Lai to novērstu, varat izmantot tā dēvētos viedos pagarinātājus, kuri pilnībā atslēdz tajos pieslēgtos energopatērētājus. Šādi pagarinātāji labi noder, piemēram, virtuvē, dzīvojamajā istabā vai citur, kur tiek izmantotas vairākas ierīces vienuviet.



5.2 Svarīgākais padoms, kā ietaupīt, lietojot sadzīves tehniku

Viss šajā nodaļā minētais palīdzēs jums izmantot enerģiju gudri un samazināt savus maksājumus par elektroenerģiju.

Taču nu laiks vissvarīgākajam padomam, kādu varu dot jums par to, kā ietaupīt, lietojot sadzīves tehniku:

Izslēdziet tās, kad jūs tās neizmantojat!

Tas nozīmē, ka ierīces no elektriskā tīkla jāatvieno pilnībā. Neizmantojiet tā dēvētos gaidīšanas vai miega režīmus – ierīcei ir jābūt pilnībā izslēgtai.

Vislielākie enerģijas zudumi mājāsaimniecībās ir saistīti ar bez vajadzības pie tīkla pievienotām ierīcēm. Pat ja šīs ierīces tiek izslēgtas, izmantojot izslēgšanas slēdžus, tās joprojām patērē nelielu enerģijas daudzumu. Tas tiešā veidā palielina jūsu elektrības rēķinu.

**Viens pavisam neliels paradums, kurš NEMAKSĀ NEKO,
veido lielu ietaupījumu!**

5. NODAĻA - SADZĪVES TEHNIKA UN ENERĢIJAS TAUPĪŠANA

Izvēlieties energoefektīvas iekārtas un ierīces, jo tās, salīdzinot ar tradicionālajām iekārtām, patērē līdz pat 30% mazāk enerģijas.

Sekojet šiem ieteikumiem, lai nodrošinātu, ka jūsu veļas mazgājamā un žāvējamā mašīna, ledusskapis, kā arī citas virtuves iekārtas un elektroniskās ierīces lieki netērētu enerģiju, bet gan ietaupītu jūsu laiku un naudu.

Vislabākais padoms enerģijas taupīšanai, neiztērējot ne centa – izslēdziet visas ierīces brīdī, kad tās vairs netiek lietotas. Tāpat varat iegādāties tā dēvēto viedo pagarinātāju, kas ļauj izslēgt vairākas ierīces ar vienu slēdzi.



ENERĢIJAS TAUPĪŠANA AR APĢAISMOJUMU

6.1 Lieliskas idejas, kā ietaupīt, lietojot apgaismojumu

Izdevumi par apgaismojumu sastāda 6% no jūsu kopējā elektrības rēķina. Taču apgaismojums ir joma, kurā, ievērojot dažus gudrus padomus un izmantojot energoefektīvus apgaismes ķermeņus, iespējams ietaupīt no 50% līdz pat pārsteidzošiem 80%. Tas ir arī viens no ātrākajiem veidiem, kā panākt acīmredzamu sava ikmēneša elektrības rēķina samazinājumu!

6.1.1 Nepaļaujieties uz standarta apgaismojumu

Vairums no mums apgaismojumu uztver kā pašsaprotamu lietu, kas parasti netiek saistīta ar augstu enerģijas patēriņu vai lieliem izdevumiem. Tomēr elektriskais apgaismojums tiek lietots ikkatrā mājoklī, turklāt pat dienas laikā un bieži vien – bez reālas nepieciešamības. Redzēt mākslīgo apgaismojumu telpās saulainā pēcpusdienā ir pavisam ierasta lieta, turklāt reizēm tas tiek lietots pat tad, ja neviena nav mājās. Bieži vien gaisma (galvenokārt āra apgaismojums) drošības vai vien dekoratīvu apsvērumu dēļ tiek atstāta ieslēgta arī nakts laikā.

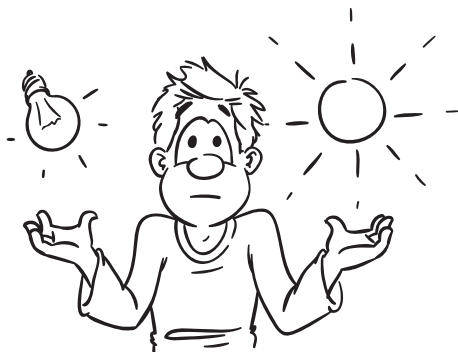
Iepriekšminētie ir tikai daži piemēri izšķīestai enerģijai un naudai! Ja apgaismojumu ieslēgsiet tikai diennakts tumšajā laikā un telpās, kurās pastāvīgi uzturaties, jūsu apgaismojuma izmaksas samazināsies par vismaz 50%!

6.1.2 Izmantojiet dienasgaismu

Saule ir galvenais bezmaksas gaismas avots. Lai māsaimniecībā gūtu maksimālu ieguvumu no saules gaismas, tādējādi samazinot ikmēneša elektrības rēķinu, pietiek ieviest pavisam nelielas izmaiņas.

- Dienas laika izmantojiet gaišākās jūsu mājokļa telpas

Ja strādājat no mājām, darbam izvēlieties sava mājokļa gaišāko istabu – to telpu, kas saņem pietiekami daudz saules gaismas, lai to nevajadzētu apgaismot mākslīgi. Mēģiniet gaišākajās telpās organizēt arī visus savus mājas darbus, tādējādi samazinot mākslīgā apgaismojuma izmantošanu. Strādājiet pie datora, rakstiet, lasiet un visas citas līdzīgas darbības, kas prasa labu apgaismojumu, veiciet saulainās telpās, neizmantojot elektrisko apgaismojumu.



6.1.3 Alternatīvi gaismas avoti

Lai gan elektriskā apgaismojuma aizstāšana ar svecēm var šķist visai dīvains veids, kā ietaupīt naudu, tam nebūt nav jābūt pastāvīgam risinājumam. Tomēr sveces var lieliski aizstāt spuldzes, piemēram, ģimenes filmu vakarā. Tas ļaus radīt jauku atmosfēru, vienlaikus ietaupot enerģiju. Turklāt sveces vienmēr ir laba ideja vakariņās vai romantiskās tikšanās reizēs.

Sveces var izmantot arī telpās, kuras vēlaties izgaismot, neskatoties uz to, ka tur bieži neuzturaties. Tiesa gan, šeit allaž jāievēro piesardzība: pieskatiet sveces liesmu (vislabāk sveci turēt slēgta tipa svečturī) un nekad nenovietojiet to tuvu viegli uzliesmojošām vielām vai priekšmetiem.

Izmantojot sveces tikai dažas stundas dienā vai, piemēram, vienu dienu nedēļā, ir iespējams ievērojami samazināt apgaismojuma izmaksas.

6.1.4 Aizstāji parastās spuldzes

Tradicionāli izmantotās parastās kvēlspuldzes patērē vairāk enerģijas nekā energoefektīvās spuldzes, kuras pēdējā laikā ieņem arvien lielāku tirgus daļu. Izvēloties apgaismojumu gudri un veicot pavisam nelielus ieguldījumus, lai nomainītu vecās spuldzes, apgaismojuma nolūkiem iztērēto enerģiju ilgtermiņā iespējams samazināt par pārsteidzošiem 80%!

- Izvēlieties labu un kvalitatīvu apgaismojumu

Parastajām kvēlspuldzēm ir vairākas energoefektīvas un visādā ziņā labākas alternatīvas. Ņemot vērā savas vajadzības, izvēlieties sev vispiemērotāko variantu – kvalitatīvas spuldzes nozīmē ne tikai labu apgaismojumu, bet arī zemas izmaksas.

Halogēna spuldzes

Halogēna spuldzes nav daudz dārgākas par parastajām, taču tās nodrošina labu apgaismojumu, neradot papildu siltumu. Tas nozīmē, ka tās ļauj ietaupīt enerģiju, un – kas ir vēl svarīgāk – kalpo trīsreiz ilgāk nekā parastās. Halogēna spuldzes nopērkamas visdažādākajās formās un izmēros.

Kompaktās dienasgaismas spuldzes

Kompaktajām dienasgaismas spuldzēm raksturīga sevišķi augsta energoefektivitāte. Lai gan tās maksā vairāk nekā parastās, jāņem vērā šie fakti:

- salīdzinot ar parastajām spuldzēm, tās patērē četrreiz mazāk enerģijas, vienlaikus nodrošinot tādu pašu gaismas intensitāti;
- tās kalpo līdz pat 10 reizēm ilgāk nekā parastās kvēlspuldzes.

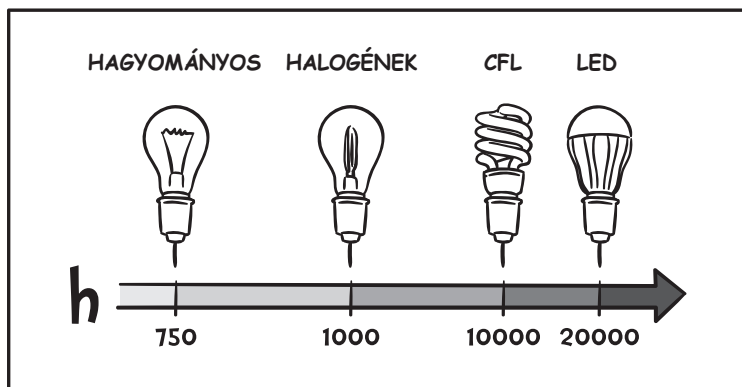
Tā kā dienasgaismas spuldzes ir ilgmūžīgas, par tām iztērētā nauda jau drīz vien atmaksāsies, turklāt jūs ietaupīsiet arī, pateicoties samazinātajam enerģijas patēriņam.

LED spuldzes

LED spuldzes pēdējos gados kļūst arvien populārākas, jo nu tās ir izmantojamas visdažādākajiem mērķiem un nolūkiem. Lūk, dažas no svarīgākajām LED spuldžu energotaupīšanas īpašībām:

- tās patērē tikai 20-25% enerģijas, ko izmanto tādas pašas jaudas parastās kvēlspuldzes;
- tās kalpo līdz pat 25 reizēm ilgāk nekā parastās kvēlspuldzes.

Vēl viena LED spuldžu priekšrocība ir plašais dažādo modeļu un izmēru klāsts. Ar LED spuldzēm varat aizstāt visas parastās kvēlspuldzes, kā arī, piemēram, uzstādīt LED virtēni virtuvē vai dekoratīviem nolūkiem.



6.1.5 Skaitītāji (taimerī), gaismas intensitātes regulatori un kustību sensori

Mūsdienās tirgū pieejamas dažādas apgaismojuma kontroles ierīces, kas var palīdzēt jums ietaupīt vēl vairāk. Piemēram, uzstādot kustību sensorus, apgaismojums ieslēgsies tikai tad, kad tas būs nepieciešams, t.i., ja tā tuvumā tiks fiksēta kāda kustība, tādējādi novēršot nelietderīgu enerģijas izmantošanu. Gaismas intensitātes regulatorus var uzstādīt gandrīz visu veidu apgaismojumam, un tas ir lielisks veids, kā nepieciešamības gadījumā izgaismot telpu tikai pavisam nedomā, rezultātā ietaupot enerģiju un naudu.

6. NODAĻA - ENERĢIJAS TAUPĪŠANA AR APGAISMOJUMU

Laika slēdži, kas ļauj automātiski kontrolēt apgaismojuma ieslēgšanas un izslēgšanas laiku, ir vēl viens energoefektīvs risinājums. Sistēma, kurā laika slēdzis kombinēts ar kustību sensoru, ir lielisks risinājums āra apgaismojumam.

Mūsdienās ir nopērkams arī tāds āra apgaismojums, kas darbojas ar saules baterijām un automātiski iedegas pēc saulrieta, t.i., nepietiekama apgaismojuma apstākļos.

Ieguldot naudu kādā no iepriekšminētajiem risinājumiem, apgaismojums jūsu mājoklī tiks izmantots tikai tad, kad tas jums nepieciešams. Rezultāts? Ietaupīta enerģija un mazāki rēķini!

Ieviešot pavisam nelielas izmaiņas savos paradumos un izvēloties energoefektīvas spuldzes, izdevumus par apgaismojumu iespējams samazināt par 50 līdz 80%!

Ja nav nepieciešamības pēc apgaismojuma, nekad neatstājiet to ieslēgtu. Cik vien iespējams, izmantojiet bezmaksas gaismas avotu – sauli.

Aizstājiet tradicionālās kvēlspuldzes ar energoefektīvām, jo tās patērē četrreiz mazāk enerģijas. Energoefektīvs apgaismojums kalpo 10-25 reižu ilgāk, un tas nozīmē būtiskus ietaupījumus!

IZOLĀCIJAS NOZĪME

7.1 Kāpēc laba izolācija ir svarīga?

Izmaksu ziņā mājokļa izolācija ir īpaši efektīvs veids, kā ietaupīt enerģiju. Apkure un dzesēšana vidēji sastāda 54% no jūsu kopējā elektrības rēķina, taču ar labu izolāciju šos izdevumus iespējams samazināt pat par 45%!

Laba izolācija nozīmē, ka jūs par sava mājokļa apkuri un dzesēšanu tēršēsit mazāk enerģijas un naudas.

Jūsu mājoklim jābūt labi izolētam gan no ārpuses, gan iekšpusē. Izmantojot kvalitatīvus izolācijas materiālus, jūs varēsiet samazināt nepieciešamību pēc apkures un dzesēšanas, tādējādi gūstot ievērojamus ietaupījumus.

7.1.1 Gaisa noplūdes

Ja jūsu mājoklī nav labas izolācijas, jūs varat zaudēt līdz pat 50% siltā gaisa! Tā ir visistākā naudas izsviešana!

Lielākā daļa gaisa mājokļos parasti noplūst caur spraugām un plaisām logos, durvīs, skursteņos, sienās, bēniņos, pagrabos, caurulēs, pie slēdžiem un citās līdzīgās vietās.

Lai atrastu noplūdes apkures un dzesēšanas sistēmās, izmantojiet kādu no šīs grāmatas 3. nodaļā aprakstītajām metodēm.



Lai novērstu gaisa noplūdes caur logiem, izmantojiet savai situācijai vispiemērotāko metodi no 3. nodaļas. Turpat atradīsiet padomus arī durvju izolācijai.

Ja konstatējat plaisas grīdā, varat tās aizvērt ar silikonu vai citu līdzīgu hermētiķi.

Lai noskaidrotu, vai jūsu sienas ir pienācīgi izolētas, sekojiet iepriekš aprakstītajiem izvērtējuma soļiem.

7.1.2 Bēniņi un pagrabs

Ir labi zināms, ka siltais gaiss ceļas augšup, tādēļ, ja jūsu mājoklī ir bēniņi vai pagrabs, tiem nepieciešama īpaša izolācija. Siltā gaisa zudumi pa neizolētām spraugām jūmtā nozīmē ievērojamus enerģijas un attiecīgi arī naudas zudumus.

Nebūt nav nepieciešams algot profesionālus meistarus vai celtniekus; vairumā gadījumu izolēt, piemēram, jumtu ir itin viegli, un tam nav nepieciešamas kādas īpašas zināšanas vai pieredze.

Ņemot vērā klimata joslu, kurā dzīvojat, kā arī jūsu izolācijas vajadzības, varat izvēlēties no visdažādākajiem materiāliem, piemēram, dažāda veida stikla vates, izolācijas šķiedrām (kas var būt izgatavota no stikla vates, akmens vates vai celulozes) vai putām (parasti poliuretāna, kas ir vispiemērotākās dažādu caurumu un plaisu aizpildīšanai). Atliek vien ņemt izolācijas materiālu un ar to aizpildīt visus caurumus un plaisas! Ievērojiet piesardzību un izmantojiet drošības aprīkojumu. Ņemiet vērā, ka stikla un akmens vate nelielām plaisām vai nenasniedzamiem stūriem nav piemērota – šādos gadījumos izmantojiet montāžas putas.

Neaizmirstiet izolēt arī durvis, kā arī bēniņu un/vai pagraba ieejas; lai to panāktu, varat apvienot dažādas izolācijas metodes un materiālus.



Svarīgi*: Pirms pievērsaties izolācijas darbiem, pārbaudiet, vai jumtam ir uzstādīta tvaika barjera. Ja tā nav, uzstādiet to.

Gluži tāpat kā bēniņos, arī pagrabā vajadzētu nodrošināt kvalitatīvu izolāciju, jo tas ir vēl viens punkts, kurā bieži vien tiek konstatētas gaisa noplūdes. Izolācijai pagrabā ir īpaši liela nozīme, ja tur atrodas ūdenssildītājs, cauruļvadi vai sadzīves tehnika.

Bēniņos un pagrabā varat izmantot teju jebkādu izolācijas materiālu – akmens, stikla vai minerālvati gan beramā formā, gan ruļļos. Stūru un citu grūti aizsniedzamu vietu izolācijai varat izmantot arī montāžas putas.

7.1.3 Sienas

Jebkurā ēkā, kas vecāka par 50 gadiem, iespējams, ir ķieģeļu vai betona sienas, kas nav izolētas. Viens no labākajiem risinājumiem šādu sienu – gan ārējo, gan iekšējo – izolācijai ir poliuretāna putu loksnes.

Lai gan tās nav grūti uzstādāmas, vairums cilvēku parasti šo darbu (īpaši ārsienām) uztic profesionāļiem, jo tas prasa specializētus darbarīkus un iekārtas, piemēram, sastatnes.

Ņemot vērā, ka šo lokšņu uzstādīšana iekštelpās pār esošajām sienām samazina telpas platību (10-30 cm no sienas – atkarībā no izolācijas veida), lielākā daļa cilvēku nolemj uzstādīt ārējo izolāciju.

Poliuretāna putu loksnes pieejamas visdažādākajos izmēros, un ar biezumu 5-15 cm vairumā gadījumu pilnībā pietiek. Šīs loksnes nav īpaši noturīgas pret saules staru ietekmi, tāpēc šāda veida izolāciju ieteicams pārklāt ar kādu fasādes darbiem paredzētu materiālu.

7.1.4 Izolācija mazākā mērogā

Meklējot iespējamās gaisa noplūdes, vienmēr pārbaudiet visu slēdžu stāvokli; pārbaudiet, vai cauruļvadu, ventilācijas sistēmās vai pie tām nav radušās plaisas vai spraugas, kā arī – ja tādi ir – pārbaudiet skursteņus, krāsnis, apkures katlus un ūdenssildītājus. Ja pamanāt kādu gaisa noplūdi, atcerieties – vairumā gadījumu tās ir vienkārši un lēti novēršamas, un rezultātā tiek likvidēti nevēlamie enerģijas zudumi.

Jūsu mājokļa apkure un dzesēšana bieži vien veido vairāk nekā pusi no ikmēneša elektrības rēķina.

Līdz 45% siltā vai vēsā gaisa izklūst pa caurumiem, spraugām un plaisām, kā arī jūsu mājokļa neizolētajām telpām/daļām.

Apsveriet izolācijas darbu veikšanu visam mājoklim – pārbaudiet tā pašreizējo stāvokli un, ja nepieciešams, izolējiet visu ēku/platību, tādējādi gūstot milzīgus ietaupījumus!

Lielākā daļa izolācijas projektu izmaksā pavisam lēti, un tos varat paveikt paša spēkiem. Tiesa gan, vecākās ēkās var būt nepieciešama arī ārējā izolācija, kas parasti prasa zināmus ieguldījumus, taču tas ietaupījumu veidā atmaksāsies jau pirmajā gadā!

ŪDENS SILDĪŠANA

8.1 Ietaupiet, sildot ūdeni

Ūdens sildīšana veido 18% no jūsu elektrības rēķina, un tā ir vēl viena joma, kurā jūs varat panākt ievērojamus ietaupījumus.

Nedaudz izmainot ūdens lietošanas paradumus, izmantojot energoefektīvas ierīces un pielietojot nelielu triku enerģijas ietaupīšanai, jūsu izdevumi samazināsies par 30%!

8.1.1 Ūdenssildītājs

Uzstādiet piemērotu temperatūru

Vairumā mājokļu tiek lietoti vienkārši ūdenssildītāji, kas ūdeni uzsilda līdz noteiktai temperatūrai. Lielākā daļa enerģijas tiek izmantota, lai, ūdenim pastāvīgi atdziestot, šo temperatūru uzturētu.

Bet vai jums tiešām ir nepieciešams tik karsts ūdens?

Kā piemēru aplūkosim dušas un vannas. Jūs mazgājaties ar remdenu vai siltu ūdeni, taču nekad – ar karstu. Tas nozīmē, ka, lai sasniegtu sev vēlamo temperatūru, jūs faktiski izmantojat papildu auksto ūdeni.

Lai izvairītos no šiem enerģijas zudumiem, iestatiet ūdenssildītāja temperatūru tā, lai jūs karsto ūdeni varētu izmantot bez nepieciešamības to jaukt ar aukstu.

Vairumā mājsaimniecību ūdenssildītāja temperatūra tiek iestatīta uz aptuveni 60°C, tomēr jums, visticamāk, vairāk nekā 48 grādi nemaz nav nepieciešami! Fakts ir tāds, ka par katriem 10 pazeminātajiem grādiem jūs ietaupāt 5% no summas, ko tērējat ūdens sildīšanai!

Ūdenssildītāja izolēšana

Vēl viens veids, kā ietaupīt enerģiju ūdens sildīšanai, ir ūdenssildītāja izolēšana. Ar labu siltumizolāciju vēlamā ūdens temperatūra saglabājas ilgāk – bez nepieciešamības ūdeni pastāvīgi sildīt.

Izmantojiet kādu no šādiem nolūkiem paredzētajiem izolācijas materiāliem un vienkārši aptiniet to ap ūdenssildītāju, visu nostiprinot ar karstumizturīgu līmlenti.

Cauruļu izolēšana

Ūdens no ūdenssildītāja vannasistabā uz virtuvi nonāk pa caurulēm. Neaizmirstiet izolēt arī pie sildītāja pienākošās caurules – īpaši liela nozīme tam ir gadījumos, kad šīs caurules šķērso jūsu mājokļa neapsildītās telpas. Labi izolētas caurules novērsīs ūdens atdzišanu, kā rezultātā jūsu ūdenssildītājs nedarbosies veltīgi. Iztērējot mazāk enerģijas ūdens sildīšanai, jūs samazināsiet savu elektrības rēķinu!

Ekspluatācija un energoefektivitāte

Lai darbotos efektīvi, jānodrošina pareiza ūdenssildītāja ekspluatācija. Atcerieties to regulāri attīrīt no netīrumiem un saskaņā ar ražotāja norādījumiem.

Ja jūsu mājokli uzstādītais ūdenssildītājs jau kādu laiku ir nokalpojis, apsveriet iespēju aizstāt to ar energoefektīvāku modeli. Tā kā ūdenssildītāji ir visnotaļ izturīgi (tie kalpo līdz pat 15 gadiem), šādi jūs ietaupīsiet vēl vairāk, un jūsu pirkums atmaksāsies ietaupītas elektrības veidā!



Izslēdziet to!

Visvairāk uz ūdens sildīšanas rēķina iespējams ietaupīt, samazinot siltā ūdens patēriņu. Ja to izmantojat galvenokārt no rītiem un vakaros dušā, tad ūdenssildītāju nebūt nav nepieciešams turēt ieslēgtu visu diennakti! Tā ir naudas izšķiešana, jo sildītājs pastāvīgi darbosies, sildot ūdeni, kuru jūs pat neizmantojat!

Ja karsto ūdeni izmantojat trauku mazgāšanai, ieslēdziet ūdenssildītāju tikai īsi pirms pusdienām vai vakariņām – vajadzīgais ūdens daudzums būs uzsilis vēl pirms jūsu maltītes beigām.

Padomājiet par taimera uzstādīšanu. To izmantojot, sildītāju varēsiet automātiski ieslēgt tieši tad, kad tas nepieciešams, piemēram, agri no rīta, tādējādi palīdzot izvairīties no nelietderīgas enerģijas izmantošanas. Nekad neatstājiet ūdenssildītāju ieslēgtu visu diennakti vai tad, kad ilgāku laiku neesat mājās. Ja uzklaūsiet šo padomu, jau drīz vien pamanīsiet atšķirību savā elektrības rēķinā!

8.1.2 Siltā ūdens patēriņa samazināšana

Vēl viens veids, kā samazināt ūdens sildīšanas izdevumus un attiecīgi arī jūsu elektrības rēķinu, ir samazinot siltā ūdens patēriņu jūsu mājsaimniecībā. Turpinājumā – daži noderīgi padomi.

Nepavadiet dušā pārāk daudz laika

Teju ikviens no mums mīl ilgāku laiciņu uzskavēties siltā dušā. Taču, saīsinot dušā pavadīto laiku pat par pāris minūtēm, jūs ietaupīsiet ne tikai enerģiju, bet arī ūdeni. 20 dušā pavadītas minūtes atbilst ūdens daudzumam, ko gada laikā izdzer viens cilvēks!

Aizstājiet karstu vannu ar īsu dušu

Piepildot vannu ar karstu ūdeni, jūs izmantojat daudz vairāk ūdens, nekā nepieciešams, lai nomazgātos. Mēģiniet ierobežot vannošanos līdz minimumam un aizstājiet to ar īsām mazgāšanās reizēm dušā.

Uzstādiet efektīvus ūdenskrānus

Pat tad, ja tie ir tikai daži pilieni ilgākā laika periodā, siltā ūdens noplūdes nozīmē liekus izdevumus, kuri drīz vien atspoguļosies jūsu rēķinos! Regulāri pārbaudiet visus krānus, lai pārlicinātos, vai tie nav bojāti. Atmaksājas ieguldīt arī nelielās izmaiņās, piemēram, dušā ar samazinātu ūdens plūsmu. Šādus risinājumus var iegādāties salīdzinoši lēti, un tie ļauj kontrolēt ūdens plūsmu, tādējādi palīdzot jums ietaupīt gan elektrību, gan ūdeni, gan naudu.

8.1.3 Energoefektīvu ierīču izmantošana

Vairums sadzīves tehnikas ierīču, piemēram, veļasmašīna, trauku mazgājamā mašīna, kafijas automāts u.c., izmanto karstu ūdeni. Šīs ierīces lielāko daļu enerģijas patērē tieši ūdens uzsildīšanai.

Tas ir iemesls, kādēļ ir prātīgi ieguldīt tādās ierīcēs, kuras ļauj ietaupīt enerģiju. Energoefektīva sadzīves tehnika patērē par līdz pat 30% mazāk enerģijas nekā parastās ierīces.

- Izmantojiet auksto veļas mazgāšanas režīmu

Lai nodrošinātu efektīvu veļas mazgāšanu un ietaupītu enerģiju, centieties izmantot aukstās mazgāšanas režīmu apvienojumā ar piemērotu mazgāšanas līdzekli.

- Trauku mazgājamajā mašīnā izmantojiet saudzīgos vai aukstā ūdens režīmus

Gandrīz visās trauku mazgājamajās mašīnās ir iespējams izvēlēties ekoloģiskos vai saudzīgās mazgāšanas režīmus, kā arī precīzi iestatīt ūdens temperatūru. Izņemot gadījumus, kad jāmazgā piedeguši trauki, izmantojiet šīs programmas, kad vien tas ir iespējams.

Padoms*: Vairāk enerģijas taupīšanas padomu attiecībā uz sadzīves tehniku atradīsiet šīs grāmatas 4. nodaļā.

8.1.4 Alternatīvu enerģijas avotu izmantošana ūdens sildīšanai

Ieguldiet alternatīvu enerģijas avotu izmantošanai ūdens sildīšanai. Un, lai gan, piemēram, siltumsūkņi vai saules paneļi nebūt nav lēti, to iegāde ar laiku noteikti atmaksāsies.

Lai noteiktu sev visizdevīgāko alternatīvo metodi, ņemiet vērā klimata joslu, kādā dzīvojat, saules spīdēšanas ilgumu un intensitāti, vidējo ūdens patēriņu jūsu mājāsaimniecībā utt.

Vēl viens bonuss – alternatīvās ūdens sildīšanas metodes ne tikai palīdz ietaupīt enerģiju, bet arī ir videi draudzīgas!

Aptuveni 18% no jūsu elektrības rēķina sastāda ūdens sildīšana, tāpēc samazināts siltā ūdens patēriņš nozīmē lielu ietaupījumu!

Lai ietaupītu enerģiju, uzstādiet zemāku ūdenssildītāja temperatūru, un nekad neatstājiet to ieslēgtu visu diennakti, kā arī neaizmirstiet to izolēt tā, lai ūdens ilgāku laiku saglabātos silts.

Lai netērētu enerģiju ūdens sildīšanai, izmantojiet energoefektīvas ierīces un funkcijas, piemēram, aukstā ūdens režīmus.

Pavadiet mazāk laika dušā.

Apsveriet ūdens sildīšanai izmantot alternatīvu enerģijas avotu, piemēram, siltumsūkni vai saules paneļus, tādējādi samazinot elektrības rēķinus un ieguldot savu artavu apkārtējās vides saudzēšanā!

PADOMI, KĀ LĒTI UN BEZ MAKSAS IETAUPĪT ENERĢIJU

9.1 Sāciet ietaupīt jau šodien

Ieguldīt energoefektivitātē ir apsveicams solis, jo tas nozīmē ne tikai garantiju, ka jūsu investīcijas atmaksāsies, bet arī būtiskus ietaupījumus un mazākus rēķinus par elektrību ilgtermiņā.

Pat tad, ja šobrīd nevarat atļauties lielas investīcijas, tik un tā ir vērts sākt taupīt, uzklusot dažus bezmaksas padomus un idejas, kuru īstenošana izmaksās pavisam maz, un samazināt maksājumus par elektrību jau šodien!

- Sekojot šajā grāmatā aprakstītajiem soļiem, izvērtējiet enerģijas patēriņu savā māsaimniecībā, lai noteiktu enerģijas zudumu vietas. Tas palīdzēs jums izvēlēties labākos energotaupības risinājumus.
- Aukstā/karstā gaisa zudumi jūsu mājoklī var sasniegt pat 25%, tādēļ gaisa noplūžu novēršana ir lēts veids, kā ietaupīt kaudzi naudas. Pievērsiet uzmanību logiem, durvīm, bēniņiem, pagrabam un sienām.
- Pazeminot apkures temperatūru (vai paaugstinot dzesēšanas temperatūru) par 1 vai 2 grādiem, jūsu izdevumi samazināsies par diviem, trim procentiem.

9. NODAĻA - PADOMI, KĀ LĒTI UN BEZ MAKSAS IETAUPĪT ENERĢIJU

- Neizmantojiet apkuri vai dzesēšanu, kad neesat mājās; izmantojiet termostatu programmēšanas funkcionalitāti, jo tā izmaksas par apkuri/dzesēšanu ļaus samazināt par līdz pat 15%.
- Izslēdziet visas sildierīces, ja tās neizmantojat.
- Eksperimentējiet arī ar ārējo vidi – ap māju stratēģiski sastādīti koki jūsu komunālos maksājumus var samazināt par līdz pat 25%!
- Izmantojiet bezmaksas siltuma avotu – sauli. Ik rītu atveriet žalūzijas un pārkārtojiet savu dzīves telpu tā, lai optimizētu saules staru izmantošanu visu gadu.
- Paturiet prātā formulu, lai noteiktu reālās izmaksas jaunām ierīcēm: $\text{pirkuma cena} + \text{ekspluatācijas izmaksas} = \text{reālās izmaksas}$.
- Izslēdziet veļasmašīnu pirms mazgāšanas cikla beigām, šādi ietaupot 5-15% par elektrību, ūdeni un mazgāšanas līdzekli.
- Lietojiet veļas mazgājamo mašīnu tikai tad, kad tā ir pilna.
- Izmantojiet auksto mazgāšanu un īsos režīmus, lai taupītu enerģiju.
- Nelietojiet centrifūgu, ja tas nav nepieciešams.
- Samaziniet veļas žāvētāja izmantošanu un žāvējiet veļu saulē.
- Izmantojiet īsus un saudzīgus žāvēšanas režīmus.
- Rūpējieties par pareizu ierīču ekspluatāciju un tīrīšanu, lai nodrošinātu efektīvu to darbību.
- Izmantojiet trauku mazgājamo mašīnu tikai tad, kad tā ir pilna.
- Izmantot trauku mazgājamās mašīnas ekonomisko, īso vai auksto režīmu, tādējādi ietaupot enerģiju.

- Ja neizmantosiet priekšmazgāšanas un skalošanas funkcijas, jūsu trauku mazgājamā mašīna tērēs par līdz pat 20% mazāk enerģijas.
- Nenovietojiet ledusskapi tuvu siltuma avotiem, piemēram, cepeškrāsnij vai trauku mazgājamajai mašīnai.
- Pārliedzinieties, ka ledusskapja durvis aizveras pareizi un cieši.
- Nestāviet pie atvērta ledusskapja!
- Nelieciet siltu ēdienu ledusskapī.
- Izmantojiet cepeškrāsns ventilācijas funkciju, lai samazinātu ēdiena gatavošanai nepieciešamo laiku un enerģiju.
- Gatavošanas laikā centieties neatvērt cepeškrāsni.
- Ēdiena gatavošanai izmantojiet energoefektīvus traukus. Stikls un keramika ir labākie materiāli, bet gatavošanai uz plīts lieliski der plakandibena trauki.
- Izmantojiet baterijas visās elektroniskajās ierīcēs, kur vien tas iespējams.
- Nekad neatstādiet elektroniskās ierīces pieslēgtas tīklam ilgāk, nekā tas nepieciešams.
- Izmantojiet pagarinātājus, lai pilnībā izslēgtu vairākas ierīces ar vienu slēdzi.
- Ja neplānojat to izmantot, izslēdziet visu sadzīves tehniku un elektroniskās ierīces!
- Pārkārtojiet savu mājas biroju, kā arī veiciet ikdienas mājas darbus tā, lai samazinātu mākslīgā apgaismojuma izmantošanu.
- Apsveriet iespējas izmantot alternatīvus gaismas avotus, piemēram, sveces.

9. NODAĻA - PADOMI, KĀ LĒTI UN BEZ MAKSAS IETAUPĪT ENERĢIJU

- Aizstājiet parastās spuldzes ar ekonomiskajām, kuru enerģijas patēriņš ir vairākas reizes mazāks, bet kalpošanas laiks – pat 25 reizes ilgāks!
- Nekad neatstājiet gaismu ieslēgtu visu dienu vai nakti; izslēdziet gaismu telpās, kurās jūs neuzturaties.
- Izmantojiet taimerus, gaismas intensitātes regulatorus vai kustību sensorus, lai samazinātu lieku mākslīgā apgaismojuma izmantošanu.
- Samaziniet temperatūru ūdenssildītājam tā, lai karstais ūdens nebūtu jājauc ar aukstu.
- Izolējiet ūdenssildītāju un caurules, lai samazinātu enerģijas daudzumu, kas nepieciešams ūdens temperatūras uzturēšanai.
- Izslēdziet ūdenssildītāju, ja neizmantojat to.
- Pavadiet mazāk laika dušā!
- Aizstājiet mazgāšanas vannā ar īsām dušām.

Un vēlreiz:

- **nekad neatstājiet sadzīves tehniku, elektroniskās ierīces, ūdenssildītāju, kā arī visus citus energopatērētājus ieslēgtus laikā, kad tie netiek izmantoti;**
- **izejot no istabas, vienmēr izslēdziet gaismu.**

- Parūpējieties par izolāciju

Izolāciju esmu izcēlis atsevišķi, jo šis aspekts ir atkarīgs gan no jūsu mājokļa pašreizējā stāvokļa, gan izolācijas vajadzībām, un ir sarežģīti aplēst, cik tas varētu izmaksāt. Pat tad, ja izolācija jūsu mājās ir ļoti sliktā stāvoklī un prasa gan daudz ieguldījumu, gan darba, noteikti nesteidzieties mest šo ideju pie malas. Ja iespējams, iepļānoji darbus nākamajā vai aiznākamajā sezonā, jo galu galā laba izolācija ļaus jums samazināt apkures un dzesēšanas izmaksas par 45%!

SAMAZINIET SAVUS RĒKINUS NEPILNAS MINŪTES LAIKĀ

10.1 Papildu padomi zemākiem rēķiniem

Īrēts dzīvoklis, īrēta māja vai savs namīpašums – šie daži vienkāršie padomi var palīdzēt jums ietaupīt naudu par patērēto elektroenerģiju neatkarīgi no tā, kur dzīvojat! Turpinājumā – daži ātri un vienkārši veidi, kā arī jūs nepilnas minūtes laikā varat samazināt savus elektrības rēķinus!

1. Izslēdziet cepeškrānsi 10-15 minūtes agrāk. Šādā veidā jūs varat turpināt ēdiena gatavošanu, netērējot papildu enerģiju.
2. Neatstājiet savu mobilo tālruni pie lādētāja visu nakti. Pilnai uzlādei nepieciešamas vien dažas stundas.
3. Izslēdziet datoru – ekrāna saudzēšanas režīms nebūt nenozīmē enerģijas taupīšanu!
4. Telpas atdzesēšanai izmantojiet ventilatorus, nevis gaisa kondicionēšanas sistēmas.
5. Rūpīgi izsveriet, kuras ierīces jums tiešām nepieciešamas, bet kuras – nemaz netiek izmantotas, un izslēdziet visas nevajadzīgās ierīces.
6. Aiz ledusskapja vienmēr atstājiet dažus centimetrus brīvas vietas, lai kondensatoram varētu piekļūt gaiss.
7. Veļas mazgājamo mašīnu vai žāvētāju izmantojiet tikai tad, kad tie ir piekrauti pilni.
8. Visas ēdienu gatavošanai paredzētās virsmas vienmēr saglabājiet tīras. Tīras virsmas efektīvāk vada siltumu gatavošanas, bet aukstumu – dzesēšanas laikā.
9. Kad vien iespējams, izmantojiet mikroviļņu krānsi.
10. Ledusskapi un saldētavu vienmēr turiet pilnus. Tukša telpa ledusskapī vai saldētavā nozīmē ne tikai neizmantotu vietu – tā ir arī enerģijas izšķērdēšana.

TESLA ENERGY SAVER ECO

UZKLAUSIET VIENKĀRŠUS PADOMUS UN SAMAZINIET SAVUS ELEKTRĪBAS RĒĶINUS UZ PUSI!

"Mūsu rēķins jau pirmajā mēnesī samazinājās par 30%"

Daži no padomiem, kurus izlasīju šajā grāmatā, nešķita reāli – vismaz ne ietaupījumu ziņā –, tāpēc mana sieva un es vienu mēnesi mēģinājām pamainīt savus paradumus. Kad saņemtais elektrības rēķins, salīdzinot ar vidējo summu iepriekšējos 3 mēnešos, bija par 30% zemāks, mēs bijām šokā! Tagad enerģiju taupām vairākos veidos, un mūsu rēķins turpina samazināties!

Andrejs, 44, autovadītājs

"Lieliska grāmata! Tā tiešām atvēra man acis!"

Man nebija ne jausmas, ka pusi no mana rēķina veidoja mājokļa apsildes izmaksas, bet otra puse bija vienkārši izšķērdēta nauda! Kad uzzināju par gaisa noplūdēm savā mājoklī, sāku sekot šiem bezmaksas enerģijas taupīšanas padomiem un ieguldīju labā izolācijā. Galu galā man izdevās ievērojami samazināt savus maksājumus par elektrību. Šī grāmata patiešām atvēra man acis!

Jana, 32, grāmatvede

